

Постъпили въпроси по Насоки за кандидатстване за прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. – ПРИЕМ № II/Г/1/0/1 и разяснения по тях

№	Дата на получаване	Въпрос, подател	Разяснение от УО на СПРЗСР
РАЗЯСНЕНИЯ по въпроси, постъпили в периода от 20.11.2025 г. до 28.11.2025 г.			
1.	20/11/2025 - 18:56	Здравейте, Опитвам се да разработя проект за пилотно отглеждаме източни продукти в България (Усаби, Женшен и други подобни). Достигнах до два генерални въпроса, от които зависи плана на проекта: 1) У нас няма учени с опит. Може ли като част от иновативния проект да се финансира кратки посещения на чуждестранни експерти (от Китай, Корея и/или Япония)? Трябва ли да се представят три оферти за да изберем такъв консултант? А може ли да се финансира командировка на наши служители дотам, за краткосрочни посещения? 2) Може ли да се финансира като преки разходи по проекта закупуването на семе/разсад за женшен? Попада ли това в ограничението по т. 7 от Раздел 14. Недопустими дейности? Той е многогодишно растение, което дава продукция само един път (най-рано след три-четири години), защото полезната му част е корена. В Интернет намерих следното определение:	1. Посочените в запитването разходи за „кратки посещения на чуждестранни експерти“ не попадат в обхвата на допустимите разходи по интервенцията. 2. „Закупуването на семе/разсад за женшен“ не попада в обхвата на допустимите разходи по настоящия прием, въпреки че растението е с вегетационен период повече от две години. Предвид спецификата на растението женшен, създаването на насаждение от него не може да бъде подпомогнато по настоящата процедура, тъй като не съответства на разпоредбите на § 1, т. 43 от Допълнителните разпоредби на Закона за подпомагане на

	РЕГЛАМЕНТ(ЕС) 2021/2115 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 2 декември 2021 година-определение - "трайни насаждения" означава култури, за които не се прилага сеитбооборот, различни от постоянно затревени площи и постоянни пасища, които заемат земята в продължение на пет или повече години и които дават реколта многократно, включително разсадници и дървесни култури с кратък цикъл на ротация; В същото време в Условиата за кандидатстване по мярка II.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № II/Г/1/0/1 стои следното определение: Трайни насаждения - Площи, заети с овощни и лозови насаждения, бамбук, черница, камъш, ракета за плетене на кошници, медоносни дървесни видове за производството на мед, други бързо растящи храсти и дървесни видове, използвани за производството на биоенергия, ягодоплодни, разсадници за лозов посадъчен материал, овощни дръвчета, декоративни храсти и горски фиданки и други насаждения с вегетационен период повече от две години. Вижда се, че различните определения биха довели до различно тълкуване, оттам и въпроса ми би получил различен отговор. В случая обаче инвестициите са много малка част от проекта и изобщо не са толкова определящи за неговото съществуване – фокусът би трябвало да е върху осъществяването на иновативния проект (което се опитвам да постигна)	земеделските производители, съгласно които „Трайни насаждения“ са култури, за които не се прилага сеитбооборот, различни от постоянно затревени площи и постоянни пасища, които дават реколта многократно, включително разсадници и дървесни култури с кратък цикъл на ротация.“ и на цитираното във Вашето запитване определение от Регламент (ЕС) 2021/2115. Запитването относно „ограничението по т. 7 от Раздел 14. Недопустими дейности“ е неясно, тъй като в Раздел 14 „Други специфични условия“ и в Раздел 9.2. „Условия за недопустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“ няма т. 7.
--	---	--

		Следователно определящо е вашето тълкуване по въпроса. Разбира се ще се съобразя с него – но ви моля за него отсега, за да попълня коректно плана за иновативния проект във времето. Предварително благодаря за вашето становище: С уважение: Калин Ганев	
2.	20/11/2025 - 19:33	Моля за информация, дали е допустимо да се кандидатства с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения - шипки Благодаря предварително С уважение Мария Димитрова	Допустимо е да се кандидатства „с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения“.
3.	20/11/2025 - 19:36	Моля за информация, дали е допустимо да се кандидатства по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения - шипки Благодаря предварително С уважение Мария Димитрова	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 2: „Допустимо е да се кандидатства „с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения“.“
4.	20/11/2025 - 19:37	Моля за информация, дали е допустимо да се кандидатства по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения - шипки Благодаря предварително С уважение Мария Димитрова	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 2: „Допустимо е да се кандидатства „с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения“.“
5.	20/11/2025 - 19:41	Моля за информация, дали е допустимо да се кандидатства по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием с	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 2: „Допустимо е да се кандидатства „с проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения“.“

		проект само за изграждане на телена ограда на трайни насаждения - шипки Благодаря предварително С уважение Мария Димитрова	
6.	21/11/2025 - 08:59	Здравейте, през кампания 2024/2025 имах посяти 120 дка от чувствителни култури. През новата стопанска кампания ще заложа 500 дка от списъка с чувствителните култури и в 5 годишния бизнес план. С това количество дка отговарям на изискването за придобиване на нов трактор с избрани от мен спецификация. Въпроса ми е дали с намерения за сеитба през пролетта мога да участвам в секция за изяло чувствителни култури или се гледа за предишната кампания дали са били налични.	Предвид периода за провеждане на настоящия прием и агротехническите срокове за засаждане/засяване на някои видове култури (най-често зеленчуци и пролетни култури) е допустимо кандидатстването с намерения за засаждане/засяване на културите, описани в бизнес плана. В тези случаи, съгласно изискването на т. 4.3 от Раздел 8.1 от Условието за кандидатстване (УК), за доказване на задължителното условие за допустимост на кандидатите да имат минимален икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем (СПО), над 8 000 евро, той трябва да е достигнат и за предходната стопанска година (2024/2025). В тази връзка, когато към датата на кандидатстване минималния стандартен производствен обем от 8 000 евро се доказва с налични трайни насаждения, животни и/или пшеница и др. „есенници“, дори в стопанството да са предвидени намерения за засяване/засаждане на други култури, то условието се счита за изпълнено и не се разглежда предходната стопанска година (2024/2025), тъй като условието на т. 4.3 от Раздел 8.1 от УК се отнася само за доказване на минималния стандартен производствен обем (СПО) от 8 000 евро, а не за СПО на стопанството като цяло. В допълнение, следва да се има предвид разпоредбата на т. 5 от Раздел 8.1 от УК, според която „Не е допустимо доказване на минималният стандартен производствен

			обем с намерения за засаждане/засяване на трайни насаждения и/или закупуване на животни извън случаите по т. 4.4. “ Що се отнася до доказване на размера на обработваемата земя, посочена в бизнес плана, то следва да се вземат предвид условията на т. 10 и т. 10.1 от Раздел 9.1 от УК.
7.	21/11/2025 - 12:33	Здравейте. Моля за разяснение по следните въпроси: 1. Относно процентът финансова помощ. Според условията за кандидатстване: „6. Финансовата помощ е в размер до 50 % (включително) от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи. 6.1. Финансовата помощ може да се увеличи с до 25 % (включително) за заявления за подпомагане, представени от кандидати групи/организации на производители; 6.2. Финансовата помощ може да се увеличи с до 10 % (включително) за заявления за подпомагане, които се изпълняват изцяло в чувствителни сектори, съгласно Приложение № 2 „Списък с приоритетни сектори, култури и животни“ и попадат в подбюджета по т. 1.1 от Раздел 5 „Бюджет по приема“; 6.3. Финансовата помощ не може да надвишава 65 % от допустимите разходи, съгласно чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 2021/2115.“ – Ако финансовата помощ е 50% и се увеличи с 25% за кандидат групи/организации на производители, то това прави 75% финансова помощ и си противоречи с точка 6.3. Моля за пояснение при кандидати групи/организации на производители колко % е максималната помощ.	1. Интензитета на финансовата помощ по т. 6 се увеличава с интензитета по т. 6.1 и/или по т. 6.2 до максималния размер по т. 6.3 от Раздел 7. „Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане“ от Условията за кандидатстване. Максималният размер на финансовата помощ е 65 % от допустимите разходи в съответствие с текста на интервенцията в одобрения СПРЗСР, където е приложена разпоредбата на чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, като за настоящата интервенция не е предвидено прилагане на възможностите, визирани в букви „а“, „б“ и „в“ от същия параграф.

	1. Относно допустимостта на кандидатите и по-специално „1.3. да имат приход/доход от земеделска дейност и/или приход/доход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по интервенциите за директни плащания и/или публична финансова помощ за извършваната от тях селскостопанска дейност за текущата или предходната година;“ – Какво се има предвид под „текущата или предходната година“. Стопанска или календарна година? Процедурата ще бъде отворена от декември 2025 до февруари 2025г. – за текуща година 2026г. ли ще се брои, а 2025г. като предходна (ако се има предвид календарна)? 1. За членовете земеделски стопани на кандидатите групи и организации на производители има ли изискване за минимален СПО 8000 евро? За тях важи ли изискването „да са регистрирани като земеделски стопани по реда на ЗПЗП от най – малко 24 месеца преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност в този период“. 1. Относно точка „3. Не се подпомагат заявления за подпомагане, в които са заявени за финансиране само разходи за: 3.1. събарянето на стари сгради и производствени съоръжения; 3.2. инвестициите в нематериални активи; 3.3. инвестиции за производство и/или съхранение на енергия от ВЕИ; 3.4. закупуване на специализирани земеделски	2. Текущата и предходната година се определят спрямо датата на подаване на заявлението за подпомагане и следва да се имат предвид като календарни. 3. В Раздел 8.1. Критерии за допустимост на кандидатите от УК са посочени изисквания към кандидатите, като по отношение на членовете на кандидат група/организация на производители няма изискване за минимален размер на стопанството, измерен в СПО, и за „история“ като земеделски стопанин. 4. Съгласно определението в УК за целите на настоящия прием, понятието „специализирани земеделски транспортни средства“ не включва трактори и е част от понятието „земеделска техника“, а не обратното.
--	---	---

		транспортни средства; 3.5. комбинация само от дейности, изброени в горните подточки на т. 3.“ В обхвата на „специализирани земеделски транспортни средства“ влизат ли и тракторите, които по принцип спадат към „земеделска техника“? В това ограничение включва ли се и „земеделска техника“? 1. Ако през 2025г. месец юли кандидатът е закупил фирма, която от самото начало извършва земеделска дейност (повече от 2 години), но самия кандидат като физическо лице не е регистриран като земеделски стопанин най-малко от 24 месеца преди кандидатстването за подпомагане, то в този случай ще бъде ли допустим кандидат по процедурата си ако кандидатства с фирмата?	5. Следва да се има предвид, че критериите за допустимост на кандидатите се отнасят за всеки конкретен кандидат и се извършва проверка за съответствие с тях по идентификатора (ЕГН/БУЛСТАТ/ЕИК) за конкретния кандидат. Само за кандидати ЕТ и ЕООД е предвидена възможност за доказване на някои от изискванията с данни за друго лице, съгласно т. 8, т. 9 и т. 10 от Раздел 8.1 от УК.
8.	21/11/2025 - 13:06	Здравейте, Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Имаме разрешително за водовземане на 1 сондаж от 14.03.2025 г. за напояване на 1000 дка царевица с описани номера на имотите. За това напояване се използва съществуващ пивот. Искаме да разширим площите, които ще се напояват, като описаните имоти в сега действащото разрешително за срока на бизнесплана може и да не се напояват (поради промяна на културата, която се отглежда на тях). Старият пивот не е закупуван по проект. В тази връзка имаме следните въпроси: 1. Допустимо ли е да закупим нов пивот, който ще използва водата от същия сондаж със същото разрешително, но за напояване на други имоти?	Предвид посочената в запитването информация, не може да се даде еднозначен отговор на поставените въпроси и да се определи допустимостта на подобна инвестиция. Посочена е информация за предвидено разширяване на площите, които се напояват, а имотите изброени в разрешителното за водовземане „<i>може и да не се напояват</i>“, но може и да се напояват. 1. Допустимо е закупуване на „нов пивот, който ще използва водата от същия сондаж със същото разрешително, но за напояване на други имоти“, ако това инвестиционно предложение е одобрено от компетентните органи по околна среда и има яснота по отношение на приложимостта на действащото разрешително за водовземане.

		2. Това нетно увеличаване на напояваните площи ли ще се води? 3. Трябва ли да променяме разрешителното за водовземане, напр. за да включим новите имоти? 4. Номерата на новонапояваните имоти трябва ли да ги включим в табл. 4а на бизнес плана? Благодаря за конкретните отговори!	2. Не може да се даде еднозначен отговор на поставеният въпрос предвид информацията за предвидено <i>разширяване на площите</i>, които се напояват, а имотите изброени в разрешителното за водовземане „<i>може и да не се напояват</i>“. Остава впечатлението, че тези имоти може и да се напояват. Ако към заявлението за подпомагане са приложени документи, доказващи, че тези имоти са напоявани в предходните години, то те не са „нетно“ увеличение на напояваните площи. 3. Предвид изискването на т. 16.3.1 от Раздел 9.1 от УК, в разрешителното следва да са описани кадастрални номера на имотите, които ще бъдат напоявани. 4. В Таблица 4а от бизнес плана следва да са описани имотите, които ще се напояват с инвестициите, за които се кандидатства, и за които кандидатът има осигурен достъп до вода за напояване.
9.	21/11/2025 - 14:26	Уважаеми дами и господа, Имам няколко уточняващи въпроса относно настоящия прием, а именно: 1. Съгласно Приложение № 10 към Условия за кандидатстване, I. За Критерий 2.1. - Инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета - в раздел: В. Бройлери: в *Оборудване според избрания алтернативен метод на отглеждане: е посочено следното: Системи за събиране, съхранение, обработка и управление на оборски тор/птичи тор; Д. Телета/малачета в т.3 е посочено следното: Съоръжения/системи за събиране, съхранение, обработка и	1. Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10. Цитираните активи попадат в обхвата на определението за земеделска техника и не могат да бъдат отнесени към системи за събиране, съхранение, обработка и управление на оборски тор/птичи тор.

	управление на тор. Въпрос по т.1 е следният: Допустими ли са следните инвестиции 1. Трактор с челен товарач и кофа, или мини челен товарач с кофа или телескопичен товарач с кофа за събиране и обработка на тор; 2. Тороразхвърлящо ремарке за управление на твърда тор; 3. Цистерна за управление на течна тор. 2. Съгласно Приложение № 1 към Заповед № РД09-1043 от 19.11.2025 г., раздел 10.2 Недопустими разходи, т.21 гласи: Разходи в напоителни системи/инсталации, които не са свързани с напояване на земеделски земи за производство на селскостопански продукти и дейностите, произтичащи от това. Въпрос по т.2 е следният: Как ще се разглежда и как съответно ще може да се изгради и захрани поливна система за отглеждане на култури в затворени помещения, като например гъби, салати и други, които не се отглеждат на полето, а имат нужда от напояване. Може ли да се изгради система за поливане с резервоари за събиране на дъждовна вода, както е допустимо при животновъдните обекти? Какви документи трябва да бъдат представени в тези случаи? Не коментирам оранжерии. 3. Съгласно Приложение № 1 към Заповед № РД09-1043 от 19.11.2025 г., раздел 11.2 Методика за прилагане на критериите за подбор, т.8, ал.1 гласи: дейностите, включени в заявлението за подпомагане, за които се кандидатства, се изпълняват на територията на населено място, чието землище попада в необлагодетелстван район съгласно Наредбата за определяне на критериите за	В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности. В допълнение следва да имате предвид, че разясненията по реда на чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП се предоставят по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявленията за подпомагане и са задължителни за всички кандидати. 2. Допустимо е да се <i>„изгради и захрани поливна система за отглеждане на култури в затворени помещения“</i>, включително и захранвана от <i>„резервоари за събиране на дъждовна вода“</i>. Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115, респ. Условията за кандидатстване, не правят разлика между различните начини на осигуряване на вода за подпомогнатите системи за напояване и следователно изискуемите документи са приложими и за описания в запитването случай. 3. Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват се прилага в актуалната ѝ редакция, но в т. 8 от Раздел 11.2. „Методика за прилагане на критериите за подбор“ погрешно е цитирана нейна по-стара редакция.
--	--	---

		необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 20 от 2008 г.; изм., бр. 53 от 2011 г.) Въпрос по т.3 е следният: Относно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. е посочено с последно изменение (обн., ДВ, бр. 20 от 2008 г.; изм., бр. 53 от 2011 г.). Има действаща Наредба с по-ново изменение от 2020 г. (Обн. ДВ. бр.20 от 26 Февруари 2008г., изм. ДВ. бр.53 от 12 Юли 2011г.,изм. и доп. ДВ. бр.16 от 24 Февруари 2020) Не е ли редно да се използват актуалните нормативни документи, които са валидни в момента на кандидатстването? Предварително благодаря за оточненията	
10.	21/11/2025 - 15:46	За интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 Моля за разяснение относно: 1. Относно раздел 12.1. Общи документи, т. 8 - За инвестиции свързани със самоходна техника и прикачен инвентар, дронове и софтуер ще се изисква ли документ от РИОСВ или ще има облекчен режим както при приема по НПВУ ?	1. По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дронове, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-

		2. Когато помощта е 60 %, къде ще се прави процедурата за избор на изпълнители с покана в ИСУН ли ? Или процедурата ще е същата както когато помощта е 50 % - една или три оферти ? 3. Относно раздел 11.2. Методика за прилагане на критериите за подбор по По Критерий 1.1, да разбирам ли, че при смесени стопанства ще сравнявате 1 дка с 1 бр. животно? Хипотетично ако имам 20 бр. кокошки отглеждани по биологичен начин и 18 дка конвенционални трайни насаждения, то аз ще получа 10 точки по този критерий защото кокошките са повече бройки.	zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест. 2. В Условиата за кандидатстване са посочени изискванията и документите за определяне допустимостта на заявените разходи, като не са предвидени специфични правила за избор на изпълнител. 3. За описания в запитването случай заявлението за подпомагане няма да получи точки по Критерий 1.1, тъй като част от производството (трайните насаждения) са конвенционални. Предимство по критерия получават заявления за подпомагане, представени от кандидати, които имат сключен действащ договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025 г. с актуални данни за всички култури/животни за стопанската 2024/2025 г., с които се кандидатства (по група на културите и размер на площите и/или по вид и брой на животните) и същите са описани в Приложение № 3 „Бизнес план - образец“. Т.е. групата на културите и размера на площите и/или вида и броя на животните, посочени в бизнес плана към заявлението за подпомагане, трябва да са обект на контрол по правилата за биологично производство преди 01.01.2025 г. и за стопанската 2024/2025 г.
11.	21/11/2025 - 16:38	Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 Моля за разяснение по Приложение 3 Бизнес план: 1. На лист "Т НР", ако НЕ Е заявено предимство по критерии 5.2 Кандидати на територията на райони с природни и други ограничения попълват ли се двете	1. Ако не е заявено предимство по критерии 5.2 „Кандидати на територията на райони с природни и други ограничения“, таблиците на лист „Т НР“ от Приложение №

		таблицы или се оставят празни? 2. На лист T2 по време на общественото обсъждане бяха отправени множество възражения за вписването на идентичните инвестиционни разходи, ако кандидатът ще подава заявление и по интервенция II.Г.1.1. Да разбираме ли че независимо дали по двете интервенции са подадени идентични разходи ако се кандидатства с едни и същи площи то тези разходи се вписват в таблица T2 ? 3. На лист T2, ако по двете интервенции се кандидатства с различни площи то тогава разходите предвидени по II.Г.1.1 не се вписват в тази таблица ? 4. На лист Резултати е посочена само формулата за NPV, да разбираме ли че при проверка за ефективността на бизнес плана ще се гледа само този показател или ще проверявате и Индекс на рентабилност, Срок на откупуване и Вътрешна норма на възвращаемост ? 5. На лист Обща информация - под планиран краен срок за извършване на инвестицията се разбира за колко месеца ще се изпълни инвестицията или трябва да се попълни точна дата ?	3 „Бизнес план“ не се попълват от кандидатите. 2. и 3. Когато заявените за подпомагане разходи по двата приема – интервенция II.Г.1 и интервенция II.Г.1.1 – са предназначени за отглеждането на едни и същи площи/животни, т.е. за едно и също стопанство или част от стопанство, то то следва да докаже икономическата си жизнеспособност при реализиране на двете инвестиции едновременно. Когато заявените за подпомагане разходи по двата приема са предназначени за отглеждането на различни площи/животни, т.е. за различни части от стопанство, тогава не е необходимо разходите, предвидени по II.Г.1.1 да се вписват в таблицата на лист „T2“ И в двата случая кандидатите обосновават идентичността или различието между тях в раздел А на лист „Обща информация“ от Приложение № 3 „Бизнес план“. 4. В настоящия прием е предвидено ефективността на бизнес плана да се оценява само с посочения на лист „Резултати“ показател. 5. Не е необходимо посочването на конкретна дата, а само индикативен срок за извършване на инвестицията.
12.	21/11/2025 - 17:11	Здравейте, Ако земеделски производител избрал да се облагат по чл. 29 от ЗДДФЛ и подава НФ1 към НСИ по закон той е длъжен да въвежда:	В Условието за кандидатстване е посочен начина на изчисляване на съответствието с критерий 4.1, като не са предвидени изключения от правилото, а специфичните случаи са надлежно описани. В описания в запитването

		За статистически цели, земеделските стопани, избрали да се облагат по чл. 29 от ЗДДФЛ и чиито разходи не са документално обосновани, е достатъчно да попълнят Отчета за приходите и разходите (ОПР), като част от ГОД, по следния начин: • Нормативно признатите разходи се посочват на код 10500 от ОПР; • Разходите за осигуровки на земеделските стопани (ако има такива) – на код 10320 от ОПР; • Приходите от продажба на продукцията – на код 15110 от ОПР; • Приходите от финансираня, в т.ч. от правителството – на код 15411. https://www.nsi.bg/news/godishniyat-otchet-za-deinostta-prez-2022-g-vkly... Така в НСИ има данни за: • - „Общо за група I”, (код 15000) и „Общо за група I”, (код 10000), но липсват Разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи”, (код 10410) защото няма изискване. И в такъв случай ако кандидата има подадени отчети но му липсва описание в код 10410 как ще постъпите? И какво да направи бенифициента?	случай в изчислението на средноаритметичния размер на оперативната печалба на кандидата амортизациите (код 10410) ще бъдат 0 (нула).
13.	21/11/2025 - 18:50	Нашето стопанство е смесено стопанство – имаме животновъдна ферма и същевременно отглеждаме зърнени култури. Подготвяме проект с инвестиции изцяло в чувствителен сектор – закупуване на земеделска техника, с която се обработват площите с култури, предназначени за изхранване на животните. Моля да уточните следното:	Кандидатите сами определят към кой от бюджетите да подадат заявлението за подпомагане, съобразно отглежданите култури/животни, посочени в бизнес плана (Приложение № 3). Във връзка с посочения в запитването пример, за да бъде заявлението за подпомагане с инвестиции, изцяло насочени към чувствителни сектори

		- За да принадлежи проектът към бюджета за чувствителен сектор задължително ли е приходите да са само от животновъдна продукция? - При положителен отговор на горния въпрос, моля да уточните дали ако проектът бъде одобрен в бюджета за „чувствителните“ сектори, при или след изпълнение на проекта може да се „мигрира“ към бюджета, който е предназначен за „неприоритетните“ сектори (ако разбира се, точките биха били достатъчни)? Този въпрос е продиктуван от факта, че е възможно в бъдеще да преминем изцяло към растениевъдна дейност и трябва да сме запознати с рисковете пред проекта ни.	съгласно Приложение № 2, то те трябва да са съобразени с капацитета на животновъдния обект и приходите в бизнес плана следва да са само от продукцията от животновъдството. По отношение на въпроса във втората точка от запитването не е допустимо „мигриране“ между бюджетите по приема в бъдеще, предвид задължението на кандидата до края на периода на мониторинг да спазва изискванията на чл. 53, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г., като по-специално ще обърнем внимание на следните условия от разпоредбата: <i>„1. да използва подпомаганите активи и да изпълнява подпомаганите дейности съгласно определеното им с бизнес плана и/или одобреното заявление за подпомагане предназначение и капацитет;</i> ... <i>б. да спазва изискванията, във връзка с които бенефициентът е получил по-висок интензитет на финансова помощ, посочени в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в административния договор;</i>“
14.	21/11/2025 - 18:52	Здравейте, Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Нашето стопанство е смесено стопанство – имаме животновъдна ферма и същевременно отглеждаме зърнени култури. Подготвяме проект с инвестиции изцяло в чувствителен сектор – закупуване на земеделска техника, с която се обработват площите с култури, предназначени за изхранване на животните. Моля да уточните следното: За да принадлежи проектът към бюджета за	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 13: <i>„Кандидатите сами определят към кой от бюджетите да подадат заявлението за подпомагане, съобразно отглежданите култури/животни, посочени в бизнес плана (Приложение № 3).</i> <i>По отношение на въпроса във втората точка от запитването следва да се има предвид задължението на кандидата до края на периода на мониторинг да спазва изискванията на чл. 53, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г., като по-специално ще обърнем внимание на следните</i>

		чувствителен сектор задължително ли е приходите да са само от животновъдна продукция? При положителен отговор на горния въпрос, моля да уточните дали ако проектът бъде одобрен в бюджета за „чувствителните“ сектори, при или след изпълнение на проекта може да се „мигрира“ към бюджета, който е предназначен за „неприоритетните“ сектори (ако разбира се, точките биха били достатъчни)? Този въпрос е продиктуван от факта, че е възможно в бъдеще да преминем изцяло към растениевъдна дейност и трябва да сме запознати с рисковете пред проекта ни.	условия от разпоредбата: „1. да използва подпомаганите активи и да изпълнява подпомаганите дейности съгласно определеното им с бизнес плана и/или одобреното заявление за подпомагане предназначение и капацитет; ... 6. да спазва изискванията, във връзка с които бенефициентът е получил по-висок интензитет на финансова помощ, посочени в условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане или в административния договор;““
15.	22/11/2025 - 08:00	Здравейте, Въпрос по процедура II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Бихме желали да получим допълнително уточнение по въпрос към Раздел 9.1. Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане: В т. 17. се казва, че: "Условията по т. 16 не се прилагат за инвестиции, свързани само с енергийна ефективност на съществуващо съоръжение, инвестиции за съоръжения за съхранение на вода или за инвестиции, които използват само рециклирани води." 1, Въпрос: Следва ли да се разбира, че при подобряване на енергийната ефективност на съществуващо съоръжение не се налага представянето на всички изискуеми документи доказващи ползването на води за напояване, а инвестицията се приема за безусловна дори ако не е извършвано напояване през последните 3 календарни	1. и 2. Предвид разпоредбата на последния абзац на чл. 74, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, изключението по т. 17 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага само за условията по т. 16.1 и т. 16.2., а наличието на съществуващи напоителни инсталации в стопанството се доказва чрез документите по т. 16.3. Следва да имате предвид и

		години? 2. Въпрос: Как и необходимо ли е да се доказва наличието на съществуващото съоръжение, предмет на модернизация? 3. Въпрос: При инвестиции за напояване използващи отпадни / рециклирани води и / или дъждовни води, за които не са регистрирани напоителни съоръжения и не е наличен документ по т. 16.3.1 приемат ли се за съществуващи напоителни системи? Предварително благодарим за уточненията!	условието на т. 7 от раздел 13 на УК и чл. 12 от Наредба № 4. 3. В УК са посочени начините за доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи. За целите на настоящия прием, посочените в запитването случаи няма да се приемат за съществуващи.
16.	23/11/2025 - 14:35	Здравейте, Регистриран земеделски стопанин съм и отглеждам над 500 биологични пчелни семейства. Пчелните семейства са разположени в два животновъдни обекта извън населени места. Стопанският ни двор и сградите в които извършваме първичната обработка на пчелния мед както и складовите ни помещения се намират в населено място което е на повече от 40км от пчелините, предвид това че близките населени места около пчелините са почти обезлюдени и бе никаква администрация. Това прави местоположението идеално за отглеждане на „жилещите ни приятелки“, но не и за намирането на работна ръка. Пътищата до пчелините са горски, черни пътища и при най-малкия дъжд пчелините стават недостъпни дори и за високопроходими автомобили. Изоставените къщи и дворове и в най-сухите години „произвеждат“ обилна зелена маса през пролетта, а лятно време са застрашени от пожари. Важно е също така да се отбележи, че стопанството ми при „нормална“ година получава добиви в размер на 10 000-	Коефициентите в Приложение № 3 „Калкулатор земеделска техника“ към УК са разработени въз основа на Приложение II от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 г., където за пчелни семейства не е включен коефициент за приравняване на животински единици. В тази връзка посочените разходи „трактор“ и „косачка“ не попадат в обхвата на допустимите разходи при отглеждане на пчелни семейства. Описаното в запитването „ремарке за пренос на кошери, рамките с мед и др.“ попада в обхвата на понятието „прикачен инвентар за пчеларство“, но следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.

	12 000кг мед, но това е нетно тегло. Като добавим тежестта на дървените рамки и восъка, които са неразделна част от процеса „вадене на мед“ това означава, че общото тегло восък, мед и дървени рамки минаващи през калните черни пътища възлиза на 48 000 – 50 000кг., които трябва да се извозват до стопанския ни двор на разстояние повече от 40км. Предвид гореизложеното, стопанството ми се нуждае от закупуването на самоходна земеделска техника – трактор и прикачен инвентар - ремарке за пренос на кошери, рамките с мед и др. и косачка за поддържане на пространството около пчелините и тяхната безопасност от пожари. Закупуването на земеделска техника е допустимо за подпомагане по интервенция П.Г.1. Съгласно т. 9 от раздел 9.1. „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“ от условията за кандидатстване по същата: <i>„Кандидатите представят обосновка и информация в бизнес плана за доказване на съответствието между техническите характеристики, параметрите и капацитетът на активите, за които се кандидатства, и отглежданите култури и животни по заявлението за подпомагане, която подлежи на оценка от ДФЗ.“</i> Също така, съгласно т. 9.1 от раздел 9.1. „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“: <i>„Обосновката за заявената за подпомагане земеделската техника подлежи на оценка от ДФЗ по изготвена методика съгласно Приложение № 7.“</i>	
--	--	--

		Методиката (Приложение № 7) обаче, както и „Инструкциите за използване на калкулатор за оценка на капацитета на земеделска техника“ (Приложение № 7а) към нея и по специално раздел II. “При инвестиции за закупуване на самоходна земеделска техника за нуждите на животновъдни стопанства” не включват пчелни животновъдни стопанства. Моля да уточните, по какъв начин, ще се оценява заявената за подпомагане самоходна земеделска техника за нуждите на животновъдните стопанства с пчели? Дали в конкретния случай е приложима и достатъчна само обосновка, съгласно изискванията на т. 9 от раздел 9.1. или има и други изисквания с които е необходимо да се съобразим?	
17.	23/11/2025 - 16:27	Относно интервенция II.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № II/Г/1/0/1: 1. Когато инвестицията е свързана със създаване на нови трайни насаждения, има ли специфични изисквания към изпълнителя, който ще извършва обработките по засаждане на трайните насаждения? 2. „Когато инвестицията е свързана със създаване на нови трайни насаждения, допустимо ли е изпълнителят, който ще извършва обработките по засаждане на трайните насаждения, да е физическо лице? Ако е допустимо, на какви условия трябва да отговаря физическото лице?	В УК не са предвидени специфични изисквания към „към изпълнителя, който ще извършва обработките по засаждане на трайните насаждения“, но предвид разпоредбата на т. 14.6 от Раздел 10.1 „Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите“ от УК, не е допустимо изпълнителят да е физическо лице.
18.	24/11/2025 - 11:11	Въпрос по процедура II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“: Допустимо ли е подаването на заявлението за подпомагане с КЕП на физическото лице, представляващо кандидат юридическо лице?	Допустимо е подаването на заявлението за подпомагане с КЕП на физическото лице, представляващо кандидат юридическо лице, ако този КЕП е присвоен към профила на кандидата в СЕУ.

19.	24/11/2025 - 13:31	Уважаеми дами и господа, Кандидатът по настоящата процедура към момента е физическо лице, регистрирано като земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.) повече от 2 години, нез прекъсване и отговаря на условията за Минималния икономически размер на стопанства. Предстои създаване на юридическо лице - еднолично дружество с ограничена отговорност със собственик и управител същото физическото лице, като това физическо лице ще е едноличен собственик на капитала от учредяването му, съчетано със заличаване на регистрацията като земеделски производител на физическото лице и създаване на регистрация на земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.). на юридическото лице. В Условията за кандидатстване 8.1. Критерии за допустимост на кандидатите е записано: 1.3. да имат приход/доход от земеделска дейност и/или приход/доход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по интервенциите за директни плащания и/или публична финансова помощ за извършваната от тях селскостопанска дейност за текущата или предходната година. В случая приход от земеделска дейност има физическото лице, но не и новорегистрираното дружество. Ще бъдат ли	Описаният в запитването случай попада в приложното поле на т. 9 от Раздел 8.1 от УК, а именно: „9. За кандидатите еднолични дружества с ограничена отговорност за изпълнение на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 се признават и обстоятелствата за физическото лице, което е едноличен собственик на капитала от учредяването му.“ По отношение на втория въпрос следва да имате предвид, че УО няма компетенции по реда и начина на водене на регистъра по Наредба № 3 от 1999 г.
-----	--------------------	--	---

		взети предвид приходите от земеделска дейност в този случай като отговарящи на условията за допустимост? В случай на положителен отговор, то как следва да се постъпи? След създаването на новото юридическо лице да се направи регистрацията му по Наредба № 3 от 1999 г. и прехвърляне на наличния животновъден обект, след което да се прекрати регистрацията на земеделски стопанин на физическото лице? Следва ли да се направят други стъпки, различни от посочените?	
20.	24/11/2025 - 13:35	Уважаеми дами и господа, Кандидатът по настоящата процедура към момента е физическо лице, регистрирано като земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.) повече от 2 години, нез прекъсване и отговаря на условията за Минималния икономически размер на стопанства. Предстои създаване на юридическо лице - еднолично дружество с ограничена отговорност със собственик и управител същото физическото лице, като това физическо лице ще е едноличен собственик на капитала от учредяването му, съчетано със заличаване на регистрацията като земеделски производител на физическото лице и създаване на регистрация на земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.). на юридическото лице. В Условията за кандидатстване 8.1. Критерии за допустимост на кандидатите е записано:	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 19: <i>„Описаният в запитването случай попада в приложното поле на т. 9 от Раздел 8.1 от УК, а именно: „9. За кандидатите еднолични дружества с ограничена отговорност за изпълнение на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 се признават и обстоятелствата за физическото лице, което е едноличен собственик на капитала от учредяването му.“</i> <i>По отношение на втория въпрос следва да имате предвид, че УО няма компетенции по реда и начина на водене на регистъра по Наредба № 3 от 1999 г.“</i>

		1.3. да имат приход/доход от земеделска дейност и/или приход/доход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по интервенциите за директни плащания и/или публична финансова помощ за извършваната от тях селскостопанска дейност за текущата или предходната година. В случая приход от земеделска дейност има физическото лице, но не и новорегистрираното дружество. Ще бъдат ли взети предвид приходите от земеделска дейност в този случай като отговарящи на условията за допустимост? В случай на положителен отговор, то как следва да се постъпи? След създаването на новото юридическо лице да се направи регистрацията му по Наредба № 3 от 1999 г. и прехвърляне на наличния животновъден обект, след което да се прекрати регистрацията на земеделски стопанин на физическото лице? Следва ли да се направят други стъпки, различни от посочените?	
21.	24/11/2025 - 13:44	Здравейте, моля за отговор по следния казус: Имам изградена мрежова ФЕЦ 14,88 KB по проект BG06RDNP001-4.012-1586, като съм представил ел. проект и Анализ, удостоверяващ изпълнението на условията по т. 14.1.-14.5. от Раздел 9.1. „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“, изготвен и заверен от правоспособно лице с компетентност в съответната област, вписан в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране	Във връзка с поставения въпрос следва да имате предвид, че съгласно т. 14.5 от Раздел 9.1 от УК анализ, удостоверяващ изпълнението на условията по т. 14.1.-14.4. се представя във всички случаи за инвестиции за производство и/или съхранение на енергия от ВЕИ, документът по т. 27 от Раздел 12.1 от УК е приложим само в случай на заявено подпомагане за съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) към съществуващи в стопанството фотоволтаични системи. По отношение на въпроса за представяне на „ел.проект“ следва да имате предвид, че УО няма компетенции по ЗУТ,

		Сега желая за закупу батерия към нея - 8 КВ. по Т. 14.4. от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“. - необходимо ли е да представям отново ел. проект и анализ или е достатъчно да представя: Документ - приемно-предавателни протоколи за доставка на налична в стопанството фотоволтаична инсталация Благодаря предварително С уважение Веселин Цветков	като в тази връзка е предвидено представянето на един от документите по т. 14 и, когато е приложимо, по т. 12 от Раздел 12.1 от УК.
22.	24/11/2025 - 15:43	Здравейте, Моля за следните разяснения относно П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1: 1. Относно Бизнес план - моля да потвърдите, че бизнес планът се изготвя единствено и само в евро, независимо дали е преди или след 01.01.2026 г., а сумите в заявлението за подпомагане в СЕУ се попълват в лева за проектни предложения, подадени преди 01.01.2026 г., и в евро – след тази дата. 2. Относно начина на доказване на критерий за подбор 5.3. „Земеделски стопанин, участващ в системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) / системата за информация за устойчивостта на земеделските стопанства (СИУЗС)“ - във връзка с критерий за подбор 5.3. от Насоките за кандидатстване, моля за официално разяснение относно начина на доказване на критерия: 2.1. Доказване на Предишно Участие (за 2 точки): Какъв точно документ (напр. Удостоверение от МЗХ/Областна дирекция "Земеделие") трябва да се	1. В Приложение № 3 „Бизнес план“ при всяка таблица, в която се въвеждат стойности, изрично е посочено, че се попълват в евро. В допълнение, както е посочено в отговор на постъпил коментар в периода на общественото обсъждане на насоките, <i>„Предвид факта, че бизнес плана отразява паричните потоци от дейността в бъдещ период, в Приложение № 3 към Условията за кандидатстване са посочени указания за попълване на данните в евро“</i>. 2. Във връзка с критерий за подбор 5.3 не е предвидено представянето на документ, а в 9.2 от Раздел 11.2 от УК изрично е посочено, че данните се взимат по служебен път от Главна дирекция „Земеделие и регионална политика“ в МЗХ, Отдел „Агростатистика“. Кандидатът заявява съответната степен на съответствие, като за предходни участия в СЗСИ може да се извърши проверка на следния електронен адрес: https://www.fadn.bg/. Ангажиментът за участие в СЗСИ или подобна (система за информация за устойчивостта на

	приложи към Заявлението за подпомагане, за да се докаже, че кандидатът е участвал в СЗСИ през предходна/и година/и? - Кой е компетентният орган, който издава този документ? 2.2. Доказване на Ангажимент (за 1 точка): - По какъв начин следва да се удостовери ангажиментът за участие в СЗСИ/СИУЗС? Кога следва да бъде поет ангажиментът, за да бъде изпълнен критерият - преди подаването на Заявлението за подпомагане или след успешно класиране, но преди подписването на Договор за предоставяне на финансова помощ? - Какъв доказателствен документ от МЗХ/Областна дирекция "Земеделие" трябва да се приложи към Заявлението за подпомагане (за 1 точка) за поет бъдещ ангажимент? 3. Относно Критериите за допустимост на новоучредени Групи/Организации на производители - във връзка с Критериите за допустимост за Групи и Организации на производители (т. 2.), които са новоучредени и признати в съответствие с националното/европейското законодателство, но все още нямат завършена финансова година и собствена история на продажби, моля да разясните следните моменти: 3.1. Относно прихода от продажби (т. 2.2. и т. 3.): - Има ли минимален изискуем размер на прихода от продажби за новоучредена Група/Организация на производители (ОП) към датата на кандидатстване? - Ако Групата/ОП няма собствен приход от продажби	земеделските стопанства (СИУЗС)) ежегодно до края на периода на мониторинг само се заявява чрез избор на която и да е от степените на съответствие с критерия. 3.1. Видно от утвърдените УК, изискването към кандидатите е да имат приход, който доказват чрез попълване на съответния раздел от Приложение № 4 „Декларация при кандидатстване“ и представяне на документите, посочени в т. 2 от Раздел 12.2 от УК, като
--	---	--

	(поради това, че е новоучредена), приемат ли се за изпълнение на т. 2.2. приходите от продажби на селскостопански продукти на нейните членове? - Ако се приемат приходите на членовете, как се доказват те? Допустимо ли е да се представи Справка-декларация с обобщени данни за приходите на всички членове и/или Декларация от Групата/ОП, че членовете ѝ отговарят на това изискване, придружена от копия на ГФО/Отчети на съответните членове? 3.2. Относно СПО (Стандартен производствен обем) - Дължи ли се доказване на минимален СПО (по т. 1.4. и т. 4.) от страна на Групата/Организацията на производители? - Ако се изисква доказване на СПО, какви данни трябва да бъдат попълнени в Декларацията за СПО? Трябва ли това да са: • Обобщени данни за всички членове на Групата/ОП? • Индивидуални данни от стопанствата на членовете, пропорционално на техния дял? • Ако се приемат данни от членовете, по кой начин Групата/ОП декларира обработваната земя и отглежданите животни на своите членове (по т. 4.1. и 4.2.)? 3.3. Относно Бизнес плана (т. 2.3.) - тъй като Групата/ОП е новоучредена, трябва ли Бизнес планът (т. 2.3.) да отразява съвкупното подобряване на дейността на членовете и/или само дейностите, които Групата/ОП ще извършва от свое име след своето учредяване? 4. Относно избора на изпълнител - Във връзка с обстоятелството, че максимален интензитет на безвъзмездна финансова помощ може да достигне 65%,	никъде не е посочен минимален размер на този приход. По втория въпрос – в т. 2.2.1. от Раздел 9.1 от УК изрично е посочено, че „за приходи по т. 2.2. не се признават продажби на отделните членове, включително и помежду си“. 3.2. За кандидатите групи и организации на производители в настоящата интервенция от Стратегическия план няма изискване за минимален СПО нито по отношение на кандидата, нито по отношение на членовете на групата/организацията. 3.3. Изискването на т. 2.3. от Раздел 9.1 предвижда бизнес плана да доказва подобряване на дейността на групата/организацията на производители чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. 4. В Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условието за кандидатстване, няма изискване по отношение на
--	---	---

		моля да потвърдите следното: За кандидати, които не попадат в обхвата на възложителите по чл. 5 и чл. 6 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) (напр. земеделски производители, групи/организации на производители и др.): - За доказване на обосноваността на разходите и избора на изпълнител/доставчик се прилагат единствено правилата, описани в т. 12 и 13 от Условията за кандидатстване (т.е. една оферта за активи с референтни разходи и минимум три съпоставими оферти за останалите разходи)? - Не се изисква от тези кандидати, въпреки надвишаващия 50% интензитет на помощта (до 65%), да провеждат процедура по ЗОП, публична покана, публикация на профила на купувача или еквивалентна на тях процедура за избор на изпълнител/доставчик, различна от задължението за събиране на 1 или 3 оферти, описано в Условията за кандидатстване. С уважение!	процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условията за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.
23.	25/11/2025 - 09:01	Здравейте, Моля за следните разяснения относно П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1: Съгласно Раздел 8.1., т. 1.2.1. За кандидати, които през посочения период са загубили производствения си потенциал вследствие на непреодолима сила и извънредни обстоятелства и са представили надлежни документи от компетентен орган, доказващи съответното събитие, изпълнението на условието се проследява за 24 месеца	

	преди настъпване на събитието. В определението за "Непреодолима сила и извънредни обстоятелства", подточка д определя д) смърт на бенефициера; <i>Въпрос 1:</i> Под определението "в следствие на непреодолима сила" в Раздел 8.1., т. 1.2.1, счита ли се смърт на бенефициент, като починалият земеделски производител е наследен от новорегистриран земеделски производител (ЗП). Допустим кандидат ли е новорегистриран земеделски производител (2025 г.), който е наследник и правоприменник на стопанството? Правоприменникът новорегистриран земеделски производител има производствен земеделски опит повече от двадесет години с друга земеделска фирма и наследява цялото стопанство на починалия бенефициент (като новорегистрирано ЗП) и продължава на сто процента неговата дейност - няма ли право да получава възможност за участие във всички направления за развитие на стопанството на починалия земеделски производител без прекъсвания? <i>Въпрос 2:</i> Аналогично могат ли да се предоставят и точки за печалби, вземайки предвид историята на новия (наследник/правоприменник) и стария (починал) земеделски производител (за годините когато съответния земеделски производител е бил действащ). Признаването на това обстоятелство е важно, за да се продължи приемствеността и да не се лишават наследниците, които и без това са в трудна позиция лична и професионална от гледна точка на усвояване и	1. Загубата на производствения потенциал касае погиване на производствените активи – насаждения и/или стада – вследствие на което земеделският стопанин не може да произведе селскостопанска продукция и да реализира приходи от нея, въпреки положените грижи при упражняване на земеделската си дейност. От друга страна, целта на условието за „история“ на кандидата като земеделски стопанин е идентифициране на такива, притежаващи опит в земеделието. В т. 8, т. 9 и т. 10 от Раздел 8.1 от УК са посочени случаите, в които е допустимо доказване на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 от същия раздел с данни за друго лице. 2. В т. 6.2 от раздел 11.2 от УК са посочени случаите, в които е допустимо доказване съответствие с критерия с данни за друго лице.
--	---	--

		стабилизиране на земеделското стопанство, от възможността да развиват стопанството.	
24.	25/11/2025 - 09:48	Здравейте, Въпрос по процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“: При изготвяне на бизнес планът, допустимо ли е същият да обхваща само част от земеделските земи и култури на кандидатът, за които ще се използват активите или бизнес планът трябва да обхваща цялата дейност на кандидатът? Благодаря Ви предварително	Както е посочено в заглавието на Таблица 4 от Приложение № 3 „Бизнес план“, таблицата се попълва с данни за сеитбооборот/обработваеми площи по видове култури и среден добив от дка – само за земята, която съответства на капацитета на активите, за които се кандидатства за финансиране по подаденото заявление за подпомагане.
25.	25/11/2025 - 10:03	Здравейте, Имам Въпрос по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ : Възможно ли е изграждането на нов котел използващ за гориво растителни отпадъци - слама, за оранжерия която към момента използва котел за отопление на твърди горива? С уважение Антони Стефанов	Инвестиции за производство и/или съхранение на енергия от ВЕИ са допустими при условията, посочени в т. 14 от Раздел 9.1 от УК.
26.	25/11/2025 - 10:25	Здравейте, Моля за следните разяснения относно П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1: Допустимо ли е закупуването на земеделска техника за винени лозя и изграждане на мрежа за градушки за същите?	Посочените в запитването активи са допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ и съгласно т. 2.9 от Раздел 9.2 от УК не могат да получат подпомагане по настоящата интервенция.
27.	25/11/2025 - 16:47	Уважаеми госпожи/господа, моля за отговори и разяснение на следните въпроси относно интервенция "П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием":	1. Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни

	1. В текста на Приложение 10 от документите за кандидатстване, в част Д. Телета/малачета е записано, че са допустими "Системи за автоматично управление на процесите". В тази връзка моля да разясните дали в това понятие се включва робот за хранене на животните и дали инвестиция в подобен робот е допустима по процедурата? 2. Допустим разход ли е инвестиция в работи за доене на крави в животновъдно стопанство? 3. Относно Критерий 4 "кандидати доказващи финансова устойчивост": Кандидати, които не съставят ОПР и счетоводен баланс съгласно Закона за счетоводството и които подават ГДД ,по какъв начин доказват финансова устойчивост. Моля да уточните кои данни от ГДД се взимат за изчисление на критерия. Ако не се предвиждат подобни критерии за изчисление на точки спрямо данни в ГДД, това означава ли че Критерий 4 се отнася единствено за кандидати съставлящи ОПР и счетоводен баланс. С уважение.	системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10, ако не са част от цялостна инвестиция за преминаване към алтернативни системи за отглеждане. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности. 2. Посоченият в запитването актив попада в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите. 3. Както е посочено и в отговор на постъпили коментари в периода на обществено обсъждане на насоките за кандидатстване, „по данни от електронната страница на Националния статистически институт (НСИ), на основание чл. 20, ал. 4 във връзка с ал. 3 от Закона за статистиката всички физически лица, които са осъществили стопанска дейност през отчетната година, имат задължение за подаване на Годишен отчет за дейността (ГОД) в НСИ. Задължение да подават ГОД имат само тези физически лица, които извършват стопанска дейност, т.е. реализират продукти или услуги на пазара, а не тези, които произвеждат продукти за собствено потребление. Отчетът, който се попълва от земеделските стопани, е „Годишен отчет за дейността на предприятията, несъставлящи баланс“ (НФ1). На следния електронен адрес - https://www.nsi.bg/news/godishniyat-otchet-za-deinostta-prez-
--	---	--

			2022-g-vklyuchitelno-i-na-zemedelskite-stopani-se-podava-v-nsi-do-30-yuni-1441 са налични разяснения от НСИ по отношение на това задължение и указания за попълването на ГОД.“
28.	25/11/2025 - 18:35	Относно За интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 1. Допустима инвестиция ли е ново напояване за площи, които не са били напоявани до сега?	Допустими са инвестиции за „напояване за площи, които не са били напоявани до сега“ при спазване на условията за допустимост на дейностите и разходите, посочени в УК.
29.	25/11/2025 - 18:59	Относно интервенция П.Г.1 – ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1: 1. При земеделско стопанство, специализирано в пчеларство (пчелни семейства), допустим разход ли е закупуването на трактор с челен товарач и прикачен инвентар – косачка/мулчер/шредер? Челният товарач ще се използва за преместване на кошери и магазини в различните фази на производството на пчелни продукти, а косачката/мулчерът/шредерът – за премахване на треви и храсти в пчелина, включително при биологични пчелини, където не е позволено използването на препарати за унищожаване на растителност. 2 .При стопанство с пчелни семейства допустим разход ли е специализирано транспортно средство – хладилен бус, предназначен за превоз на пчелни продукти, в частност пчелен прашец? 3.При стопанство с пчелни семейства допустим разход ли е специализирано транспортно средство – товарен бус, оборудван с алуминиева товарна рампа, предназначен за превоз на празни и пълни магазини при събиране на мед,	 1. Коефициентите в Приложение № 3 „Калкулатор земеделска техника“ към УК са разработени въз основа на Приложение II от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 г., където за пчелни семейства не е включен коефициент за приравняване на животински единици. В тази връзка посочените разходи „трактор с челен товарач“ и „косачка/мулчер/шредер“ не попадат в обхвата на допустимите разходи при отглеждане на пчелни семейства. 2. Съгласно т. 1.1.5 от раздел 10 на УК е допустимо закупуване на „специализирани земеделски транспортни средства“ с постоянно монтирано хладилно или друго оборудване, което не позволява използването им за други цели. 3. „Товарен бус, оборудван с алуминиева товарна рампа“ не попада в обхвата на понятието „специализирани земеделски транспортни средства“, респ. не попада в обхвата на допустимите разходи по приема.

		рамки и инвентар, необходим за работата в пчелина? Алуминиевата рампа (подвижна/сгъваема) ще се използва за безопасно товарене на тежки пълни магазини и рамки с помощта на количка или друго помощно средство. При необходимост бусът може да се използва и за превоз на пълни кошери с пчели и кутии с отводки. 4. В случай че инвестицията по т. 3 се счита за допустима, възможно ли е буса и алуминиевата товарна рампа да се доставят от двама различни доставчици, предвид обстоятелството, че фабрични бусове обичайно не се предлагат с такава рампа, а тя се закупува допълнително от специализирана фирма? В този случай инвестицията ще се счита ли за допустима като едно „специализирано транспортно средство“, когато буса и рампата са предмет на две отделни доставки?	4. Не е допустимо специализирани земеделски транспортни средства да бъдат доставяни „на части“ от различни доставчици, предвид факта, че те трябва да са проектирани и създадени за задоволяване на специфични нужди в земеделските стопанства.
30.	25/11/2025 - 19:06	Относно интервенция II.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № II/Г/1/0/1: 1. По критерии 5.2 от раздел 11.1. Критерии за подбор какво се има предвид под - дейностите, включени в заявлението за подпомагане, за които се кандидатства, се изпълняват на територията на населено място, чието землище попада в необлагодетелстван район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 20 от 2008 г.; изм., бр. 53 от 2011 г.) - има се предвид мястото на домуване на техниката предмет на инвестицията по проекта или нещо друго ?	Във връзка с поставения въпрос правим уточнение, че не се взима предвид местодомуването на техниката, предмет на инвестицията, а дейности, свързани с конкретно местоположение, като: сондаж, напоителна система, строителство и оборудване на склад, животновъден обект и др.
31.	25/11/2025 -	Относно интервенция II.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В	По настоящия прием са допустими за подпомагане

	19:13	ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1: 1. По интервенцията може ли да се заявява земеделска техника - трактори с навигация/GPS и прикачен инвентар, които се определят като прецизна техника, с която се намалява разходът на торове, препарати, семена и други или такъв вид техника трябва да се заявява само в другата предвидена интервенция П.Г.1.1?	„трактори с навигация/GPS и прикачен инвентар, които се определят като прецизна техника“.
32.	25/11/2025 - 19:17	Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1: 1. Възможно ли е стопанин със стопанство изцяло в животновъдството да кандидатства с инвестиции за създаване на трайни насаждения или оранжерии?	Допустимо е създаване на трайни насаждения или оранжерии от всеки кандидат, който отговаря на условията за допустимост
33.	26/11/2025 - 13:23	Уважаеми дами и господа, Относно интервенция П.Г.1 -ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ №П/Г/1/0/1: 1. Критерия за подбор -Финансовото състояние на кандидата обезпечава реализирането на инвестициите при участие по двете интервенции отделно за всяка интервенция ли се прилага или сборно за двете. 2. Критерия за подпомагане за заявление за подпомагане насочени 100% към биологично производство, признава ли се при положние че се създават нови насаждения на биологичен парцел с конвенционален разсад, за който има декларация че не е третиран с препарати и съгласно договор и сертификат от контролиращото лице стопанството е 100% биологично. При това положение може ли създаването да е по настоящата интервенция като конвенционално , тъй като разсада не е биологичен.	1. Както е посочено в условието за получаване на точки по критерий 4.1, съответствието се изчислява спрямо заявената стойност на заявлението за подпомагане и не е предвидено натрупване със стойността на инвестицията по интервенция П.Г.1.1. 2. Степента на съответствие с критерия зависи от вида на насаждението според сертификата от контролиращото лице – биологично, в преход или конвенционално. Следва да се обърне внимание на изискването за наличие на сключен договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025 г. с актуални данни за всички култури/животни за стопанската 2024/2025 г., с които се кандидатства (по група на културите и размер на площите и/или по вид и брой на животните) и същите са описани в Приложение № 3 „Бизнес план - образец“.

	3. Системата за предпазване на трайни насаждения и ягодоплодни от градушки, насекоми и птици по коя интервенция е допустима при създаване на биологични и конвенционални трайни насаждения, при положение, че изришно не са описани. 4. Стандартни хладилни камери и хладилни камери с електронно управление на температурата по коя интервенция са допустими при положение, че не е ясно описано. 5. Разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения допустими ли са в чувствителен сектор като кандидати и допустими разходи ли са разходите за отглеждане на посадъчен материал. 6. Допустимо ли е Земеделски производител участващ в организация да разпредели разходите си по следния начин: Създаване на насаждение и напоителна система на Земеделския стопанин, Кладенец и Водоем от които ще бъде захранена напоителната система на организацията, като се предвижда във времето да бъдат захранени с вода и	По отношение на втората част от въпроса, правим уточнението, че създаване на биологично насаждение е допустимо и по двете интервенции, но създаване на конвенционално насаждение е допустимо само в настоящата интервенция. 3. Изграждане на защитна система за предпазване от градушки, насекоми, птици и др. е допустима по настоящата интервенция II.Г.1. и не попада в обхвата на допустимите дейности и разходи по интервенция II.Г.1.1. 4. Описаните в запитването инвестиции за „стандартни хладилни камери и хладилни камери с електронно управление на температурата“ са допустими по настоящия прием по интервенция II.Г.1, а „хладилни камери с електронно управление на температурата“ попадат и в обхвата на т. 6 от Приложение № 11 „Индикативен списък на допустимите разходи за дейност 2.2 - прецизно/интелигентно/цифрово земеделие“ към УК по интервенция II.Г.1.1. 5. В Приложение № 2 към УК не са включени „разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения“. Разходи за „отглеждане на посадъчен материал“ не попадат в обхвата на допустимите разходи по приема. 6. Кандидатите сами определят обхвата на своето заявление за подпомагане, като съобразяват своите нужди и възможности и представят обосновка за необходимостта и натовареността на заявените активи. В допълнение, следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка, включително и за изкуствено създадени условия, въз основа на
--	---	--

		други членове.	заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности. В допълнение, следва да имате предвид, че кандидатът трябва да съобрази заявените инвестиции с капацитета на стопанството си и под каквато и да е форма да не преотстъпва ползването и да не извършва разпоредителни сделки с активи, предмет на подпомагане, както и да не допуска принудително изпълнение върху такива активи, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон, съгласно чл. 53, ал. 2 от Наредба № 4 от 2024 г.
34.	26/11/2025 - 13:26	Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ № П/Г/1/0/1: Допустим разход ли е да се закупи машина или линия за чупене на бадеми, за да се извади ятката Благодаря предварително С уважение Мария Димитрова	Предвид определението за първично селскостопанско производство и недопустимостта за подпомагане по настоящия прием на дейности, свързани с преработка на селскостопански продукти, следва да имате предвид, че посочените инвестиционни разходи не попадат в обхвата на допустимите разходи по интервенция П.Г.1.
35.	26/11/2025 - 16:09	Въпроси с искане за разяснения по процедура П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 1. В раздел 9 на Условия за кандидатстване /УК/ в т. 2.2 изрично е написано, че са допустими „съоръжения за съхранение на вода за напояване“. От друга страна в раздел 9.2 т. 2.3. като недопустими дейности са посочени „изграждане, реконструкция и ремонт на естествени и изкуствени водни обекти, включително язовири, изравнители и др.“ Отправяме искане да потвърдите като допустими следните разходи – извършване на строително-монтажни дейности на база одобрен технически проект с	1. и 2. От представеното във Вашето запитване описание на предвидените за кандидатстване инвестиции остава впечатлението, че се касае за изравнител и оборудване към него, което не е допустимо за подпомагане съгласно т. 2.3 от Раздел 92 от УК. В допълнение, следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.

	издадено разрешително за строеж в земеделски земи на нови съоръжения за съхранение на вода за напояване. Планирано е съоръженията да се изградят като частично вкопани и с частични насипни оградни диги. За постигането на водоплътност се предвижда изолиране на дъното и откосите с мембрана, върху която се предвижда полагане на защитен пласт. Новите съоръжения няма да представляват изкуствени водни обекти и за тях няма да има издадено ново разрешително за водоползване. Съоръженията ще се захранват контролирано - с вода от повърхностен воден обект с действащо разрешение за водовземане - с вода от съществуващи сондажни кладенци също с действащо разрешително за водовземане от подземни води - с оборотна, остатъчна вода от поливните полета с цел водоспестяване и повторна употреба. Въпросите са следните: 1. Допустима ли е така описаната инвестиция включваща разходи за СМР вкл. изграждане на телена ограда около съоръженията. 2. Закупуване на ново оборудване, което ще обслужва само съоръженията за съхранение - помпи и тръбопроводи за връзка със съществуващите сондажни кладенци 3. Правилно ли тълкуваме, че инвестициите по т.1.1 и т.1.2 попадат в хипотезата на т. 17 от раздел 9.1 на УК и съответно в инженерния проект не следва да бъде доказвана потенциална икономия на вода и ефективно намаление на консумацията на вода 4. Изхождайки от посочената т.17, моля да потвърдите,	3. и 4. Предвид разпоредбата на последния абзац на чл. 74, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, изключението по т. 17 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага само за условията по т. 16.1 и т. 16.2., а наличието на съществуващи напоителни инсталации в стопанството се доказва чрез документите по т. 16.3.
--	--	---

	че не е необходимо да прилагаме документи за доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи - документи по т. 24. от раздел 10.1 Общи документи - Документи (фактури, платежни нареждания, банкови извлечения и др.) за плащане за ползвана вода за напояване 1. В хипотезата на т. 18. От раздел 9.1 при инвестициите, свързани с нетно увеличение на напояваната площ, използващи вода от водно тяло от подпочвени или повърхностни води е записано, че са допустими при условие, че „състоянието на водния обект не попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния ПУРБ поради съображения, свързани с количеството на водите“. В ПУРД водните обекти се характеризират в две категории – екологично състояние и химично състояние. В УК не е уточнено категорията „добро състояние“ или по-висока дали касае екологичното състояние или химичното или следва да са изпълнение и двете? Моля за разяснение!	5. Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115 предвижда специфични изисквания, когато се засягат обекти от подпочвени или повърхностни води с определена категория състояние според причини/съображения, „свързани с количеството на водите“. В същото време, в т. 72 и т. 73 от Допълнителните разпоредби на Закона за водите (ЗВ) са посочени дефиниции за състоянието на водите, а именно: „72. "състояние на повърхностните води" е общ израз за състоянието на повърхностно водно тяло, определено от по-лошото от екологичното и химичното му състояние; 73. "състояние на подземните води" е общ израз на състоянието на подземно водно тяло, определено от по-лошото от количественото и химичното му състояние;“ Във връзка с горното, по искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище с разяснения и насоки по поставения въпрос, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на
--	---	---

		1. В Приложение № 2 Списък с приоритетни сектори, култури и животни включва ли се и производството на посадъчен материал за култури, включени в списъка, например производство на разсад малини, къпини и т.н. 1. В раздел 13 е записано „Подаването на заявлението за подпомагане, както и всички други документи, които изискват подпис се удостоверява с квалифициран електронен подпис (КЕП). Кандидатът подписва заявлението за подпомагане с валиден КЕП към датата на кандидатстване с титуляр юридическото лице, като автор на подписа в този случай следва да е представляващия кандидата“. Допустими кандидати по процедурата освен юридически лица са и регистрирани земеделски стопани, които ползват КЕП с автор физическото лице. В УК не е	потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест. В допълнение, предвид аналогичното изискване в чл. 46 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 за предходния програмен период, в Указания относно подкрепата чрез ЕЗФРСР за инвестиции в напояване, е представено следното становище: <i>„Едно повърхностно водно тяло има „добро състояние“ като цяло, ако има както добро „екологично състояние“, така и добро „химично състояние“ (виж член 2, точка 17, РДВ). Следователно е ясно, че понятието "количествено състояние" не се прилага към повърхностните водни тела. Въпреки това, както е посочено в приложение V на РДВ, екологичното състояние взема предвид "хидроложкия режим", който е поддържащ елемент за качество. Ако едно повърхностно водно тяло няма добро цялостно състояние, за да се определи дали това е поради причини, свързани с количеството на водата, е необходимо само да се проверят неговите качествени елементи, формиращи екологичното състояние, и да се установи дали оценката за параметрите/метриките е чувствителна към хидрологията е поне "добра". (Имайте предвид, че методите за оценка на екологичното състояние, съответстващи на РДВ, трябва да вземат предвид всички съществуващи натиск върху водните тела, включително тези от водовземания.)“</i> 6. В Приложение № 2 към УК не са включени „производството на посадъчен материал за култури, включени в списъка, например производство на разсад малини, къпини и т.н.“.
--	--	---	---

		допусната възможност заявлението за подпомагане и всички документи изискващи подпис да се подписват с КЕП титуляр и автор физическото лице, представляващо кандидата. Подобна възможност досега е съществувала в процедурите по ПРСР, например последната BG06RDNP001-4.017. Моля да отговорите дали е допустимо кандидатът да подпише заявлението и др. документи с КЕП титуляр и автор - физическото лице, което е представител на кандидата или да разясните как следва да се подписва при кандидат физическо лице. Също така декларация при кандидатстване Приложение 4 следва да се подпише от всички лица представляващи кандидата, защото в нея се декларира обстоятелства в лично качество – следва да е допустимо тази декларация да може да се подписва с КЕП с титуляр и автор физическо лице, представляващо кандидата. Предварително благодаря!	7. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 18: <i>„Допустимо е подаването на заявлението за подпомагане с КЕП на физическото лице, представляващо кандидат юридическо лице, ако този КЕП е присвоен към профила на кандидата в СЕУ.“</i>
36.	26/11/2025 - 16:09	Здравейте, моля да отговорите на следния въпрос: Ще се изисква ли становище от РИОС за проекти, които включват инвестицията само за трактор и прикачен инвентар?	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 10: <i>„По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дронове, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е</i>

			публикувано към насоките за кандидатстване за приема в CEY (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест. “
37.	26/11/2025 - 16:22	Уважаеми дами и господа, В таблица А. Изчисление на оперативната печалба на кандидата за финансовата 2023 година във връзка с приоритет 2 "Заявление за подпомагане, подадено от кандидат с потенциал за растеж и развитие" е описано, че се въвеждат данни от съответния код по ред от Отчета за приходи и разходи от Годишен отчет за дейността на нефинансовите предприятия съставлящи баланс или Годишен отчет за дейността на нефинансовите предприятия несъставлящи баланс, който се подава ежегодно в НСИ. Земеделските производители физически лица изготвят единствено ГДД. Кой кодове от ГДД следва да въведат в таблицата: I. Приходи от оперативна дейност (в хил. лв.) II. Разходи от оперативна дейност (в хил. лв.) II.1. Разходи за амортизации и обезценка на ДМА и ДНА (в хил. лв.)	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 3 от запитване № 27: „Както е посочено и в отговор на постъпили коментари в периода на обществено обсъждане на насоките за кандидатстване, „по данни от електронната страница на Националния статистически институт (НСИ), на основание чл. 20, ал. 4 във връзка с ал. 3 от Закона за статистиката всички физически лица, които са осъществили стопанска дейност през отчетната година, имат задължение за подаване на Годишен отчет за дейността (ГОД) в НСИ. Задължение да подават ГОД имат само тези физически лица, които извършват стопанска дейност, т.е. реализират продукти или услуги на пазара, а не тези, които произвеждат продукти за собствено потребление. Отчетът, който се попълва от земеделските стопани, е „Годишен отчет за дейността на предприятията, несъставлящи баланс“ (НФ1). На следния електронен адрес - https://www.nsi.bg/news/godishniyat-otchet-za-deinostta-prez-2022-g-vklyuchitelno-i-na-zemedelskite-stopani-se-podava-v-nsi-do-30-yuni-1441 са налични разяснения от НСИ по

			отношение на това задължение и указания за попълването на ГОД.“
38.	26/11/2025 - 16:25	Здравейте, Ще се изисква ли становище от РИОСВ да се приложи към проекта, ако инвестицията включва само трактор и прикачен инвентар?	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 10: <i>„По искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище по отношение на съответствието на земеделска техника и прикачен инвентар, софтуер, специализирани транспортни средства и материални и нематериални инвестиции за прилагане на технологиите на прецизно/интелигентно/цифрово земеделие, като например (неизчерпателен списък): сензори, дронове, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти със ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест.“</i>
39.	26/11/2025 - 16:30	1.При кандидатстване по двете интервенции Критерия Финансовото състояние на кандидата обезпечава реализирането на инвестициите индивидуално ли се прилага за всяка интервенция или сумарно спрямо инвестициите по двете интервенции.	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 33: <i>„Както е посочено в условието за получаване на точки по критерий 4.1, съответствието се изчислява спрямо заявената стойност на заявлението за подпомагане и не е предвидено натрупване със стойността на инвестицията по интервенция II.G.1.1.“</i>

40.	26/11/2025 - 16:35	Относно интервенция II.Г.1 1. При кандидатстване по двете интервенции Критерия Финансовото състояние на кандидата обезпечава реализирането на инвестициите индивидуално ли се прилага за всяка интервенция или сумарно спрямо инвестициите по двете интервенции.	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 33: <i>„Както е посочено в условието за получаване на точки по критерий 4.1, съответствието се изчислява спрямо заявената стойност на заявлението за подпомагане и не е предвидено натрупване със стойността на инвестицията по интервенция II.Г.1.1.“</i>
41.	26/11/2025 - 17:18	Уважаеми дами и господа, Моля за следните разяснения относно интервенция II.Г.1 1. Критерия за оценка Заявления за подпомагане, насочени към производство на биологични продукти - всички селскостопански култури/животни съгласно представения бизнес план, са сертифицирани като биологични, при създаване на нови насаждения възниква следният казус: Ако насаждението се създава на биологичен парцел и се използва конвенционален материал с декларация, че не е третиран с препарати стопанството се сертифицира като 100% биологично. В същото време се прави инвестиция в конвенционално насаждение. Ще се признаят ли точките по критерия за 100% биологично стопанство и допустима ли е инвестиция в II.Г.1. 1. Изграждането на защитна система за предпазване от градушки насекоми и птици за биологични насаждения в коя от двете интервенции или и в двете е допустима, при положение, че разхода не е посочен конкретно в нито една от двете интервенции. 1. Допустимо ли е създаването на биологично	1. Моля да се запознаете с първата част от отговора на въпрос 2 от запитване № 33: <i>„Степента на съответствие с критерия зависи от вида на насаждението според сертификата от контролиращото лице – биологично, в преход или конвенционално. Следва да се обърне внимание на изискването за наличие на сключен договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025 г. с актуални данни за всички култури/животни за стопанската 2024/2025 г., с които се кандидатства (по група на културите и размер на площите и/или по вид и брой на животните) и същите са описани в Приложение № 3 „Бизнес план - образец“.“</i> 2. Моля да се запознаете с първата част от отговора на въпрос 3 от запитване № 33: <i>„Изграждане на защитна система за предпазване от градушки, насекоми, птици и др. е допустима по настоящата интервенция II.Г.1. и не попада в обхвата на допустимите дейности и разходи по интервенция II.Г.1.1.“</i> 3. Моля да се запознаете с втората част от отговора на

	насаждение по П.Г.1. 1. Инвестициите в хладилни камери с автоматизирано управление на температурата допустими ли са и в коя от двете интервенции са допустими, при положение че не са описани като допустим разход в нито една от двете. 1. Инвестициите в филтри, помпи ,табла за управление на съществуващи кладенци, считат ли се за разходи за напояване и получават ли точки по критерия. Необходимо ли е при подмяна на амортизирани стари да се прави хидроинженерен проект и да се съгласува с басейнова дирекция. 1. Попадат ли в чувствителен сектор разсадниците на трайни насаждения и ягодоплодни. Допустими ли са разходите за земеделска техника, машини и оборудване , оранжерии и т.н. за производство на разсад. 1. Допустимо ли е Земеделски стопанин , който членува в организация да създаде трайно насаждение и изгради капкова система с индивидуален проект и да изгради водоем , който се захранва от кладенец на организацията, които ще захранят поливната система на	въпрос 2 от запитване № 33: <i>„По отношение на втората част от въпроса, правим уточнението, че създаване на биологично насаждение е допустимо и по двете интервенции, но създаване на конвенционално насаждение е допустимо само в настоящата интервенция.“</i> 4. <i>„Хладилни камери с автоматизирано управление на температурата“</i> попадат в обхвата на допустимите разходи по интервенция П.Г.1, а така също и в т. 6 от Приложение № 11 „Индикативен списък на допустимите разходи за дейност 2.2 - прецизно/интелигентно/цифрово земеделие“ към УК по интервенция П.Г.1.1. 5. <i>„Инвестициите в филтри, помпи, табла за управление на съществуващи кладенци“</i> се считат за разходи за напояване и следва да се вземат предвид при изчисляване на съответствието с Критерий 5.4. В тази връзка, инвестициите за напояване следва да отговарят на условията по т. 15 до т. 19 от Раздел 9.1 от УК. 6. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 5 от запитване № 33: <i>„В Приложение № 2 към УК не са включени „разсадници на посадъчен материал за трайни насаждения“. Разходи за „отглеждане на посадъчен материал“ не попадат в обхвата на допустимите разходи по приема.“</i> 7. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 6 от запитване № 33: <i>„Кандидатите сами определят обхвата на своето заявление за подпомагане, като съобразяват своите нужди и възможности и представят обосновка за</i>
--	---	---

		земеделския стопанин и на др. членове на организацията.	необходимостта и натовареността на заявените активи. В допълнение, следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка, включително и за изкуствено създадени условия, въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности. В допълнение, следва да имате предвид, че кандидатът трябва да съобрази заявените инвестиции с капацитета на стопанството си и под каквато и да е форма да не преотстъпва ползването и да не извършва разпоредителни сделки с активи, предмет на подпомагане, както и да не допуска принудително изпълнение върху такива активи, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон, съгласно чл. 53, ал. 2 от Наредба № 4 от 2024 г.“
42.	27/11/2025 - 10:18	Допълнение към зададен въпрос с искане за разяснения по процедура П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА, ПРИЕМ № П/Г/1/0/1 Моля за допълнително разяснение по отношение на текста на т. 18. От раздел 9.1 „Инвестициите, свързани с нетно увеличение на напояваната площ, използващи вода от водно тяло от подпочвени или повърхностни води, са допустими при условие, че: 18.1. състоянието на водния обект не попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния ПУРБ поради съображения, свързани с количеството на водите.“. Какво се има предвид под „съображения, свързани с количеството на водите“, защото количествено състояние в ПУРБ се оценява само за подземни водни тела. Ако ще се ползва повърхностно водно тяло, как следва да се тълкува т.18.1.	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 5 от запитване № 35: „Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115 предвижда специфични изисквания, когато се засягат обекти от подпочвени или повърхностни води с определена категория състояние според причини/съображения, „свързани с количеството на водите“. В същото време, в т. 72 и т. 73 от Допълнителните разпоредби на Закона за водите (ЗВ) са посочени дефиниции за състоянието на водите, а именно: „72. "състояние на повърхностните води" е общ израз за състоянието на повърхностно водно тяло, определено от по-лошото от екологичното и химичното му състояние; 73. "състояние на подземните води" е общ израз за състоянието на подземно водно тяло, определено от по-

		Неприложима ли е случай на повърхностно водно тяло?	лошото от количественото и химичното му състояние; “ Във връзка с горното, по искане на Управляващия орган МОСВ издаде принципно становище с разяснения и насоки по поставения въпрос, което е публикувано към насоките за кандидатстване за приема в СЕУ (https://seu.dfz.bg/drupal/?q=G1-1) и на електронната страница на СПРЗСР (https://www.sp2023.bg/index.php/bg/proceduri/otvoreni-proceduri/dokumenti-po-intervencia-ii-g-1-investicii-v-zemedelskite-stopanstva-p-rvi-priem) с цел улесняване на потенциалните кандидати и намаляване на административната тежест. В допълнение, предвид аналогичното изискване в чл. 46 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 за предходния програмен период, в Указания относно подкрепата чрез ЕЗФРСР за инвестиции в напояване, е представено следното становище: „Едно повърхностно водно тяло има „добро състояние“ като цяло, ако има както добро „екологично състояние“, така и добро „химично състояние“ (виж член 2, точка 17, РДВ). Следователно е ясно, че понятието "количествено състояние" не се прилага към повърхностните водни тела. Въпреки това, както е посочено в приложение V на РДВ, екологичното състояние взема предвид "хидроложкия режим", който е поддържащ елемент за качество. Ако едно повърхностно водно тяло няма добро цялостно състояние, за да се определи дали това е поради причини, свързани с количеството на водата, е необходимо само да се проверят неговите качествени елементи, формиращи
--	--	--	--

			екологичното състояние, и да се установи дали оценката за параметрите/метриките е чувствителна към хидрологията е поне "добра". (Имайте предвид, че методите за оценка на екологичното състояние, съответстващи на РДВ, трябва да вземат предвид всички съществуващи натиск върху водните тела, включително тези от водовземания.)“.
43.	27/11/2025 - 10:40	Здравейте, при заявена безвъзмездна финансова помощ 50% и представен при кандидатстване договор за СМР между кандидата и изпълнител на СМР, трябва ли да се изчака посещение на място отДФЗ и тогава да се започне строителство или кандидатът може веднага след подаване на заявлението за подпомагане по интервенцията да започне изпълнението на проекта?	Съгласно т. 3 от Раздел 10.1 на УК дейностите и разходите по заявлението за подпомагане, с изключение на разходите по т. 2 от Раздел 10 „Допустими разходи“ са допустими за подпомагане, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени. Разходи за СМР и създаване на трайни насаждения са допустими за подпомагане при спазване изискванията на чл. 12 от Наредба № 4/2024 г. Разпоредбата на чл. 12, ал. 4 от Наредба № 4/2024 г. не обвързва кандидатите с условие за стартиране на изпълнението и извършване на разходите за СМР и създаване на трайни насаждения.
44.	27/11/2025 - 10:56	1. Приоритет по критерий 5.3. получават кандидати за своето участие в Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) и ангажимент за участие в нея или подобна (система за информация за устойчивостта на земеделските стопанства (СИУЗС)) ежегодно до края на периода на мониторинг. Моля за разяснение за получаване на 2 точки по критерия кога следва да е започнало участието на земеделския стопанин в системата, допустимо ли е да е започнало след стартиране на приема по настоящата процедура. Също така ще се признаят ли	1. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 2 от запитване № 22: „Във връзка с критерий за подбор 5.3 не е предвидено представянето на документ, а в 9.2 от Раздел 11.2 от УК изрично е посочено, че данните се взимат по служебен път от Главна дирекция „Земеделие и регионална политика“ в МЗХ, Отдел „Агростатистика“. Кандидатът заявява съответната степен на съответствие, като за предходни участия в СЗСИ може да се извърши проверка на следния електронен адрес:

	точките за кандидати ЕТ или ЕООД, новоучредени и регистрирани след 31.12.2024 г., като се използват данните на лицето, за което са признати обстоятелствата за история като земеделски стопанин - т.е. такова участие има земеделският производител като физическо лице, но не и новоучреденото ЕООД, с което се кандидатства по настоящата процедура. 2. Допустима инвестиция ли е поточна линия за гранулиране на фуражи - цялостна автоматизирана система, която приема суровини (зърно, шротове, витамини, премикси), обработва ги и ги превръща в гранулиран фураж с определен размер и качество? Обикновено се състои от Трошачка / Мелница, Смесител, Увлажнител / Кондиционер, Гранулпреса (пелет преса) – сърцето на линията, Охладител, Сито / Класификатор, Машина за пълнене в чували 10–50 кг или в биг-бегове, Транспортни елементи. Посочената линия ще се използва единствено за изхранване на телета месно направление в стопанството, фуражът няма да се продава на свободния пазар. Също така при положителен отговор относно допустимостта на инвестицията, моля за разяснение дали може да се счита, че тази инвестиция попада в Приложение 10 "Д. Телета/малачета - инвестиции свързани с премахване на индивидуалните клетки/кошари и отглеждането им в групи". Гранулиращата машина (пелет пресата) е част от технологичното оборудване, което осигурява изпълнение на изискванията за хранене на телета/малачета, отглеждани в групи. При груповото	https://www.fadn.bg/. Ангажиментът за участие в СЗСИ или подобна (система за информация за устойчивостта на земеделските стопанства (СИУЗС)) ежегодно до края на периода на мониторинг само се заявява чрез избор на която и да е от степените на съответствие с критерия.“ По отношение на втората част от Вашия въпрос следва да се има предвид, че в УК не е предвидено доказване на съответствие с критерия с данни за друго лице. 2. Посочените в запитването активи „потошна линия за гранулиране на фуражи“ попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10, ако не са част от цялостна инвестиция за преминаване към алтернативни системи за отглеждане. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.
--	--	---

		отглеждане е необходимо животните да получават еднакъв, стандартизиран и равномерно достъпен фураж, което е пряко условие за спазване на хуманното отношение и предотвратяване на конкуренция и стрес между животните. Гранулиращата машина е част от системите за подаване на храна (т.3) „Съоръжения/системи за подаване на храна и хранене“. За да функционира една система за хранене в групи, е необходим подходящ тип фураж, който да може да се подава чрез хранителни линии, кофи, дозатори или автоматични хранилки. Гранулираният фураж е стандартът, съвместим с всички системи за групово хранене. Също така може да бъде причислена и към „Системи за автоматично управление на процесите“.	
45.	27/11/2025 - 11:44	Здравейте! Искам да попитам дали е допустимо кандидатстване за нов трактор с прикачен инвентар, видеонаблюдение и охранително осветление на овощна градина и прилежащ обект, соларна система за захранване на съществуваща хладилна камера и оборудване за съществуваща хладилна камера (бокс палети за съхранение на плодове, високоповдигач, малка сортираща линия)? Моля да се има в предвид, че съм биологичен производител на плодове в район с природни ограничения но и, че през последните две години съм реализирал два проекта единия за техника Г 1, а другия по целевия прием за напояване.	Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя отДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.
46.	27/11/2025 - 14:48	Здравейте, Имам няколко въпроса свързани с интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. 1. Във връзка с Критерии 5.2 Кандидати на	1. Критерий 5.2 касае само заявления за подпомагане с

		територията на райони с природни и други ограничения въпросът ми е дали се дават точки на кандидати, на които най-малко 75 на сто от посочената в бизнес плана земя се намира в Натура 2000? 2. Допустими ли са инвестиции в системи за напояване на зеленчукови култури разположени върху парцели, които до момента са били неполивни и Напоителни системи нямат изградена действаща мрежа и е невъзможно да се закупи вода от тях? 3. В тази връзка цялостната концепция е да се изгради изцяло нов сондаж с прилежащо техническо оборудване за неговата експлоатация. Допустимо ли е към датата на подаване на заявлението за подпомагане в СЕУ да се приложи Вх. № на Заявление до Басейнова дирекция за откриване на процедура по издаване на разрешително за водовземане от подземни води? В публикуваните условия за кандидатстване по интервенцията не става ясно кога следва да се приложи „Действащо разрешително за водовземане на името на кандидата“? Дали се прилага към датата на подаване на заявление за подпомагане в СЕУ, дали се предоставя най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности или се изисква към заявката за окончателно плащане по интервенцията? Поздрави! Петър Георгиев	инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на необлагодетелствани райони и райони с природни и други ограничения, като не се вземат предвид площи в зони по Натура 2000. 2. В настоящия прием са допустими инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваната площ при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите. 3. В УК е предвидено представянето към заявлението за подпомагане на документа по т. 21 от Раздел 12.1, като е допустимо „когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.“
47.	28/11/2025 - 10:55	Относно интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА: Допустимо ли е да кандидатствам за инвестиция в поставяне на покривало върху съществуваща лагуна/	Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието

		торосъбирателен басейн с цел намаляване на емисиите на амониак и метан, ограничаване на миризмите и подобряване на екологичния отпечатък на стопанството?	с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.
48.	28/11/2025 - 11:23	Ще се получат ли точки по критерий 5.2 Кандидати на територията на райони с природни и други ограничения за закупуване на техника, ако земеделските земи на кандидата са в землища, попадащи в необлагодетелстван район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г., но разположението на базата на местодомуване на техниката не е в такова землище?	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 30: <i>„Във връзка с поставения въпрос правим уточнение, че не се взима предвид местодомуването на техниката, предмет на инвестицията, а дейности, свързани с конкретно местоположение, като: сондаж, напоителна система, строителство и оборудване на склад, животновъден обект и др.“</i>
49.	28/11/2025 - 14:17	Относно: Получаване на точки по Критерий 2.1 – инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на животни Уважаеми госпожи и господа, Във връзка с кандидатстване по процедурата за подпомагане и критериите за оценка, бихме желали да получим разяснение относно прилагането на Критерий 2.1 – „Заявление за подпомагане, включващо инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета“. Планираме изграждане на нов краварник за отглеждане на млечни крави и телета, оборудван с нови хранилки, поилки и доилни системи, които целят подобряване условията на отглеждане и хуманното отношение към животните. Моля да ни разясните: Попада ли подобна инвестиция (строителство на нов краварник с оборудване за млечни крави и телета) в	Във връзка с поставения въпрос правим следното уточнение: На Комитета за наблюдение на СПРЗСР критерият е гласуван само по отношение на преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета. В тази връзка, от посочените в запитването активи само тези, които се отнасят до отглеждането на телетата може да се приеме, че водят до съответствие с критерий 2.1., като в тях се включват както СМР, така и оборудване. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.

		обхвата на Критерий 2.1 и дава ли право на получаване на точки по този критерий, тъй като никъде не е упоменато „КРАВИ“, а само „птици, свине и ТЕЛЕТА“? Следва ли да се счита, че ако отглеждаш само крави няма да получиш точки по Критерии 2.1, и ако отглеждаш крави и телета отново няма да получиш точки. Благодаря!	
50.	28/11/2025 - 15:22	Уважаеми дами и господа, ВЪПРОС 1: Съгласно т. 15.2 от Раздел 9.1 „Условия за допустимост на дейностите/инвестициите“ кандидатът трябва да има осигурен достъп до услуги за напояване. В окончателните <i>Условия за кандидатстване</i> (Раздел 12 „Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор/оценка“) обаче е премахната възможността да бъдат прилагани следните документи от „Напоителни системи“ ЕАД: • <i>договор с клон на „Напоителни системи“ ЕАД,</i> • <i>документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от клон на „Напоителни системи“ ЕАД.</i> Останали са единствено следните документи за доказване на достъп до вода: • разрешително за водовземане; • договор или документ от сдружение за напояване; • документи за плащане за вода от „Напоителни системи“ ЕАД, но само във връзка със съществуващи напоителни инсталации (т. 16.3.2 от Раздел 9.1). В същото време в други части на <i>Условията за</i>	1. С цел намаляване на административната тежест за кандидатите, в УК не е предвидено представянето на договори за доставка на вода с „Напоителни системи“ ЕАД или документ, удостоверяващ възможност за доставка на вода от клон на дружеството за кандидатите, чиито площи в бизнес плана са разположени в обхвата на напоителните полета от същото. Обстоятелствата могат да бъдат проверени служебно, но няма забрана кандидатите да приложат такива документи с цел доказване на законен достъпът до вода за напояване. Документите могат да се приложат както на мястото на разрешително за водовземане, така и на мястото на документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от сдружение за напояване или заедно с документите за плащане за ползвана вода за напояване.

	кандидатстване и Условията за изпълнение „Напоителни системи“ ЕАД остават изрично признат доставчик на вода за напояване, например: • дефиницията за „напоявани площи“ включва договор с „Напоителни системи“ ЕАД; • т. 15.2 не ограничава вида на доставчика; • т. 16.3.2 допуска документи за плащане по договор с клон на „Напоителни системи“ ЕАД; • т. 11.9 от от раздел А. Техническо изпълнение на заявленията за подпомагане от Условията за изпълнение посочва напоителните полета на „Напоителни системи“ ЕАД; • Приложение № 1 към Условията за изпълнение, П. Документи за междинно и окончателно плащане, Б. „Специфични документи за доказване на съответствие с критерии...“, т. 4 изрично допуска: • „Разрешително за водовземане и/или договор ... с клон на ‘Напоителни системи’ ЕАД ... или документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата ‘доставяне на вода за напояване’ от клон на ‘Напоителни системи’ ЕАД...“. Тези разпоредби показват, че „Напоителни системи“ ЕАД продължава да бъде официално признат и допустим доставчик на услуги за напояване. В тази връзка моля за разяснение: 1. Допустимо ли е кандидатът да докаже съответствие с т. 15.2 от Раздел 9.1 чрез: • договор с клон на „Напоителни системи“ ЕАД и/или • документ, удостоверяващ възможност за доставка	
--	---	--

	на вода от клон на „Напоителни системи“ ЕАД? 2. Ако е допустимо – в СЕУ, в секция „Изискуеми документи“, към коя позиция следва да бъдат прикачени тези документи? 3. Ако не са допустими – каква е причината документите от „Напоителни системи“ ЕАД да бъдат премахнати от Раздел 12, при положение че остават използвани и цитирани в редица други разпоредби от условията за кандидатстване и изпълнение? ВЪПРОС 2: Правилно ли е разбирането ни, че за инвестиции в нови напоителни мрежи, респективно инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваната площ, използващи вода от водно тяло от подпочвени или повърхностни води във връзка с изискването по т. 15.2 от Раздел 9.1 се представя: • 21. Действащо разрешително за водовземане на името на кандидата, издадено от компетентното лице съгласно чл. 52 от ЗВ - Представя се в случаите по 15.2 и 16.3.1. от Раздел 9.1, или • 22. Документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от сдружение за напояване - в случаите по т. 15.2 от Раздел 9.1; Същевременно, правилно ли е, че следните документи: • 23. Договор със сдружение за напояване за поне една от предходните три години (2023, 2024, 2025 г.) и • 24. Документи (фактури, платежни нареждания, банкови извлечения и др.) за плащане за ползвана вода за напояване	2. За инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваните площи, е необходимо да има доказателства за наличен достъп до вода за напояване в съответствие със законодателството в областта, за да е осигурено функционирането на инвестициите по предназначение и не е необходимо да се представят документите, предвидени за доказване на съществуващи напоителни системи.
--	---	--

	се изискват само при инвестиции в съществуващи напоителни мрежи. Моля да потвърдите правилността на това тълкуване. ВЪПРОС 3: При кандидатстване за изграждане на резервоар за съхранение на дъждовна вода, който попада в обхвата на т. 17 от Раздел 9.1: „17. Условието по т. 16 не се прилага за инвестиции, свързани само с енергийна ефективност на съществуващо съоръжение, инвестиции за съоръжения за съхранение на вода или за инвестиции, които използват само рециклирани води.“ моля да уточните: 1. С какви документи следва да се доказва изпълнението на изискването по т. 15.2 от Раздел 9.1, предвид че при резервоар за дъждовна вода не се използват услуги за напояване и не се черпи вода от воден обект, поради което не е налице доставчик на вода или разрешително за водоземане. 2. Отпада ли при този тип инвестиции и изискването по т. 15.1 от Раздел 9.1, което е свързано със състоянието на водния обект, доколкото при използване на дъждовна вода липсва водоземане от подпочвени или повърхностни водни тела? ВЪПРОС 4: В ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА НАЛИЧНАТА САМОХОДНА ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА В СТОПАНСТВОТО е посочено, че кандидатът следва да включи: наличната самоходна техника на възраст по-малка и/или равна на 7 г., считано от датата на подаване на Заявлението за подпомагане. Ясно е посочено, че 7-годишният период се	3. Предвид разпоредбата на последния абзац на чл. 74, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2115, изключението по т. 17 от Раздел 9.1 от УК следва да се прилага само за условията по т. 16.1 и т. 16.2. Чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115, респ. Условието за кандидатстване, не правят разлика между различните начини на осигуряване на вода за подпомогнатите системи за напояване. За описания в запитването случай в инженерния проект следва да се представят данни и изчисления, доказващи обезпечаване на инвестицията с достатъчно вода за нейното правилно функциониране и за задоволяване на нуждите на насажденията. Условието за съответствие с ПУРБ и за наличие на измервателно устройство, произтичащи от разпоредбите на чл. 74, пар. 2 и пар. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115, са приложими за всички инвестиции, свързани с напояване. 4. За определяне на „възрастта“ на наличната в стопанството самоходна техника се взема предвид датата на първоначалната регистрация от свидетелството за регистрация на земеделска и горска техника.
--	--	--

		брои назад от датата на подаване на заявлението за подпомагане, но коя дата от свидетелството за регистрация на земеделска и горска техника следва да се използва като начална, за да се определи възрастта на техниката: • (В.4) Дата на вписване в регистъра, • (В.5) Дата на първоначална регистрация или • (В.6) Година на производство? ВЪПРОС 5: Моля за разяснение относно изискването за валута на офертите и договорите, за които е записано, че цените в офертите и договорите следва да бъдат посочени в евро и в лева. При предишните приеми по аналогични мерки оферти от ЧУЖДЕСТРАННИ доставчици традиционно се представяха само в евро, като това се приемаше без забележки. С оглед на новото изискване, моля да уточните: Необходимо ли е чуждестранните доставчици изрично да посочват цените и в левове, освен в евро, или е допустимо цената да бъде посочена само в евро, както беше прието досега? Кандидатите не разполагат с механизъм да задължат чуждестранни доставчици да остойностяват офертите си в националната валута, поради което изискването би създавало практически затруднения.	5. Изискването за посочване на цени и в лева не следва да се прилага за оферентите – чуждестранни лица.
51.	28/11/2025 - 17:37	Уважаеми Госпожи/Господа, Във връзка с Условия за кандидатстване по Интервенция П.Г.1 - ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от запитване № 22: „В Закона за подпомагане на земеделските производители,

	СТОПАНСТВА ПРИЕМ № II/Г/1/0/1, представляващи Приложение № 1 към Заповед № РД09-1043 от 19.11.2025 г., бихме искали следното уточнение: Необходимо ли е провеждане на процедура за избор на изпълнител по ЗОП при условие, че е предоставена възможност в УК по интервенцията финансовата помощ да е в размер до 60 % (включително) от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за заявления за подпомагане, които се изпълняват изцяло в чувствителни сектори, съгласно Приложение № 2 „Списък с приоритетни сектори, култури и животни“ и попадат в подбюджета по т. 1.1 от Раздел 5 „Бюджет по приема“. Съгласно чл.5 от ЗОП, допустимите кандидати по Интервенция II.Г.1: земеделски стопани (физически и юридически лица) са секторни възложители, което им поставя ограничение при директно възлагане на изпълнител, поради по високия от 50% БФП. По тази интервенция относими ли са стойностните прагове, цитирани в чл.20 (1), т. 3. „секторни възложители възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност, по-голяма или равна на: а) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) 10 526 116 лв. - за строителство; б) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) 842 950 лв. - за доставки и услуги;“ и следва ли да се провежда процедура?	<i>Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условиата за кандидатстване, няма изискване по отношение на процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условиата за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.“</i>
--	---	---

РАЗЯСНЕНИЯ по въпроси, постъпили в периода от 29.11.2025 г. до 08.12.2025 г.

52.	30/11/2025 - 18:53	Здравейте, Съгласно т.1.1 от Критериите за подбор на заявленията за подпомагане, ако всички култури/животни са сертифицирани биологично получават 15 точки, 10 точки ако най-малко 50% са сертифицирани като биологично, а останалите в преход, или 5 точки ако всички култури/животни са в преход. Съгласно т.11.2 от Методиката за прилагане на критериите за подбор по критерий 1.1, приоритет получават заявления за подпомагане, предоставени от кандидати, за които след служебна проверка в Електронния регистър по чл.16а, ал.1, т.1 от ЗПООПЗПЕС е установено, че имат сключен действащ договор за контрол и сертификация с контролиращо лице преди 01.01.2025г. с актуални данни за всички култури и животни за стопанската 2024/2025., с които се кандидатства. Въпросът ми е към коя дата се взима предвид, за да е изпълнено условието всички животни/култури да са сертифицирани биологично. Към датата на кандидатстване, към дата преди да започне стопанската 2024/2025 т.е. преди 01.10.2024г., или произволна дата в стопанската 2024/2025. Пример1: Кандидата има сключен договор с контролиращо лице преди 01.01.2025, също така в средата на стопанската 2024/2025 преминава изцяло биологично конкретно на дата 10.5.2025г. Изпълнява ли условието и получава ли 15 точки по този критерий. Пример2: Кандидата има сключен договор с контролиращо	Съгласно т. 15 от Раздел 11.2 от УК „съответствието с критериите за подбор на заявленията за подпомагане се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи и деклариран данни.“. За доказване на съответствие с критерий 1.1 не е предвидено представяне на документи от страна на кандидатите, а ще се извършва служебна проверка.
-----	--------------------	--	--

		лице преди 01.01.2025, към 02.12.2025 преминава изцяло биологично. Изпълнява ли условието и получава ли 15 точки по този критерий. Изисква ли се предоставяне на сертификат за биологично производство към заявлението за подпомагане.	
53.	01/12/2025 - 11:11	Относно интервенция П.Г.1 -ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРИЕМ №П/Г/1/0/1: Моля да потвърдите, че когато проектът е свързан с инвестиции в напояване и за целта ще се ползва вода от Напоителни системи НС, в документа от НС не се налага да се изписват номерата на имотите, които се/ще се напояват независимо дали е свързано със съществуващи напоителни инсталации или с нетно увеличаване на напояваните площи. Моля да уточните какви документи за доказване на осигурена вода се предоставят, когато ще се използва вода от Напоителни системи в следните два случая: • Инвестициите са в съществуващи напоителни системи • Инвестициите са свързани с нетно увеличение на напояваните площи. Моля да потвърдите, че при инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваните площи, независимо от източника на вода собствен сондаж, НС, друго, не е необходимо да се описват номерата на имотите в документа, който ще представим за доказване, че имаме осигурена вода. Поздрави,	Във връзка с поставените въпроси следва да се има предвид, че напояваните площи по проекта задължително се посочват в Таблица 4а в Приложение № 3 „Бизнес план“ към УК. Предвид специфичните изисквания за заявления за подпомагане за „съществуваща напоителна инсталация“ възниква необходимост от идентифициране на напояваните площи в предходните години и годините от периода на мониторинг, поради което е заложено изискването за описание на кадастрални номера на имотите, които са били напоявани. В допълнение, моля да се запознаете с отговорите на въпроси 1 и 2 от запитване № 50: <i>„1. С цел намаляване на административната тежест за кандидатите, в УК не е предвидено представянето на договори за доставка на вода с „Напоителни системи“ ЕАД или документ, удостоверяващ възможност за доставка на вода от клон на дружеството за кандидатите, чиито площи в бизнес плана са разположени в обхвата на напоителните полета от същото. Няма забрана кандидатите да приложат такива документи с цел доказване на законен достъпът до вода за напояване. Документите могат да се приложат както на мястото на разрешително за водовземане, така и на мястото на</i>

			документ, удостоверяващ възможността за предоставяне на услугата „доставяне на вода за напояване“ от сдружение за напояване или заедно с документите за плащане за ползвана вода за напояване. 2. За инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваните площи, е необходимо да има доказателства за наличен достъп до вода за напояване в съответствие със законодателството в областта, за да е осигурено функционирането на инвестициите по предназначение и не е необходимо да се представят документите, предвидени за доказване на съществуващи напоителни системи.“
54.	01/12/2025 - 13:05	Здравейте, във връзка със стартирания прием, моля за вашето разяснение относно: 1. Ако кандидат е одобрен по мярка 4.1, но няма сключен административен договор ще му бъдат ли признати 5 точки, тъй като в насоките за кандидатстване е описано: при одобрен проект и/или сключен договор? 2. Кандидатът е земеделски стопанин физическо лице. Същото физическо лице е и собственик и управител на ЕТ. За 2024г. е подадено ОПР само от едноличния търговец, тъй като системата не допуска подаване на ОПР за физическото лице- земеделски стопанин и отделно ОПР за ЕТ. Ще бъдат ли признати приходите на ЕТ- то, ако се кандидатства от името на физическото лице ЗС? 3. Изисква ли се от кандидата при изграждане на ВЕИ по проекта да има партия към Енергоразпределително	1. „Ако кандидат е одобрен по мярка 4.1, но няма сключен административен договор“ по процедура чрез подбор № BG06RDPN001-4.008, № BG06RDPN001-4.012 и № BG06RDPN001-4.017, той съответства на условието за получаване на предимство по настоящия критерий само ако не е одобрен за подпомагане със заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ по реда на Наредба № 9 от 21 март 2015 година. 2. Предвид спецификата в отчитането на дейността на ЕТ и физическо лице – земеделски стопанин – чрез подаване на една обща годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ, в Раздел V в Приложение № 4 „Декларация при кандидатстване“ е предвидено кандидатът да посочи ЕИК на ЕТ, БУЛСТАТ на физическото лице и ЕГН на физическото лице, когато са приложими, с цел извършване на служебни проверки за получаване на необходимите данни от НСИ. 3. В Насоките за кандидатстване по настоящия прием са

		дружество?	посочени изискванията за допустимост на кандидатите, дейностите и разходите и изискуемите документи на етап кандидатстване и за изплащане на помощта. В тази връзка, ако за издаването на някой от изискуемите документи има нормативно изискване кандидатът „да има партида към <i>Енергоразпределително дружество</i> “, то той следва да спазва това изискване.
55.	01/12/2025 - 14:09	Въпрос свързан с присъждане на точки по прием П.Г.1 Моля за разяснение относно следната ситуация: Нашият регистриран животновъден обект се намира в Необлагодетелстван район (НР) съгласно действащото законодателство. В рамките на проекта планираме изграждане на нов обект/нова сграда на друго място, което не попада в НР. Моля да ни разясните: Ще бъдат ли присъдени точките по критерия за необлагодетелстван район, когато животновъдният обект е разположен в НР, но инвестицията (новото строителство) се предвижда извън НР? Молим за уточнение дали оценяването се извършва спрямо местоположението на регистрирания животновъден обект, или спрямо местоположението на предвидената инвестиция, съгласно условията за кандидатстване. Благодаря предварително за съдействието и очакваме Вашия отговор.	Съответствието с критерий 5.2 се оценява на база включените в заявлението за подпомагане „ <i>инвестиции и дейности</i> “ и/или „ <i>посочената в бизнес плана земя или площ</i> “.
56.	02/12/2025 - 10:20	Здравейте, при подаване на заявлението следва ли да се съобразим с наличните култури декари в анкетната карта или е възможно да заложим различни от тях в бизнес плана?	Съгласно условието на т. 10 от Раздел 9.1 от УК, „10. данните за броя и вида на животните в стопанството и/или размера на обработваемата земя, посочени в бизнес плана, се доказват към дата на подаване на заявлението за

		Пример: към текущата стопанска година имам налични 1000декара зърнени култури - царевица и слънчоглед. От следваща стопанска година ще обработвам 1500декара зърнени култури - слънчоглед и мека пшеница. Възможно ли е в бизнес плана да заложа предвидените 1500 декара за 1ва година от бизнес плана? Или следва да си впиша наличните към момента декари? Моля за Вашето разяснение, тъй като по вписаното в насоките декарите и културите в текуща стопанска година са необходими единствено да се определи дали кандидата ЗП е допустим като има 8000 евро СПО, но не е отразено наличните към текуща стопанска година декари да следва да се обвържат в бизнес плана. Благодаря предварително!	подпомагане ...“, т.е. към датата на подаване на заявлението за подпомагане размера на обработваемата земя, посочена в бизнес плана, трябва да съответства на посочения в ИСАК и/или в регистъра на земеделските стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г.
57.	02/12/2025 - 12:05	Здравейте. Имам запитване относно интервенция II.Г.1 - Инвестиции в земеделските стопанства. В "Приложение № 6 към Условието за кандидатстване - СПИСЪК НА ДОПУСТИМИТЕ НЕПРЕРАБОТЕНИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОДУКТИ в съответствие с приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз или памук, с изключение на риба и рибни продукти" е записано като допустимо, че може да се кандидатства за подкрепа за стопанство с лозя. Моля за уточнение, дали се отнася само за десертни лозя или е допустимо заявената подкрепа да бъде и за винени лозя. Благодаря предварително.	Заявления за подпомагане, свързани с отглеждане на винени лозя, са допустими при спазване на ограничението на т. 2.9 от Раздел 9.2 от УК, а именно: „2. Не се предоставя БФП за: ... 2.9. за инвестиции, допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ и дейности, свързани с конверсия на сортовия състав на насажденията, промяна на местонахождението на лозя и подобряване на техниките за управление на лозята. Ще бъдат осигурени контролни проверки с цел избягване на двойно финансиране, които ще се прилагат за ниво инвестиционен проект.“
58.	02/12/2025 - 13:35	Отглеждам месодайни крави, пасища, мери, ливади и люцерна. Приема ли се ,че стопанството ми попада изцяло	Принадлежността на заявлението за подпомагане към чувствителните сектори не зависи от СПО на стопанството,

		в чувствителен сектор ,след като СПО на стопанството се образува само от животните, т.е. фуражният баланс е „0" ?	а от обхвата на инвестиционните разходи и бизнес плана. Във връзка с посочения в запитването пример, за да бъде заявлението за подпомагане с инвестиции, изцяло насочени към чувствителни сектори съгласно Приложение № 2, то трябва да са съобразени с капацитета на животновъдния обект и приходите в бизнес плана следва да са само от продукцията от животновъдството.
59.	02/12/2025 - 15:14	Здравейте, ако кандидат е ООД като над 50 % от капитала е собственост на лица под 40г. ще получи ли точки по критерии 5.5 Кандидати, които не са подпомагани по подмярка 4.1. от ПРСР	Запитването е неясно. Оценката за съответствието с критерий 5.5 се извършва за самия кандидат, в случая ООД-то. По отношение на критерий 5.1 не е предвидено предимство за кандидати юридически лица, с изключение на изрично посочените случаи в т. 7 от Раздел 11.2 от УК.
60.	03/12/2025 - 13:00	Здравейте! В случай, че в проекта е включена допустимата инвестиция в сондаж и при изпълнение на сондажът, не се достигне водоносен пласт, разходите за сметка на бенефициента ли остават? Ако се достигне водоносен пласт на по-голяма или по-малка дълбочина спрямо заложената в офертата/техническата спецификация, за финансиране реално достигната дълбочина на сондажа ли остава?	Съгласно чл. 50, ал. 1, т. 4 от Наредба № 4/2024 г. ДФЗ <i>„отказва изцяло или частично изплащането на финансовата помощ, когато:</i> ... <i>2. одобреното заявление е изпълнено неточно, включително когато бенефициентът е придобил активи и/или изпълнил дейности - предмет на подпомагането, с технически параметри, различни от одобрените от ДФЗ, или от Управляващия орган, или в отклонение от количествено-стойностна сметка, когато констатираните различия/отклонения водят до недопустимост или необоснованост на заявените за подпомагане дейности или разходи, или засягат основната цел на заявлението, или променят предназначението на инвестицията, съгласно одобреното заявление за подпомагане, или водят до несъответствие с целите, дейностите, изискванията и</i>

			критериите за подбор, определени в документите по чл. 3, ал. 1 и/или в административния договор; ... 4. активите, предмет на подпомагане, не се използват съгласно предназначението и при условията, посочени в одобреното заявление за подпомагане.“ В допълнение, съгласно т. 1 от Раздел 10.1 от УК финансовата помощ се предоставя под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи.
61.	03/12/2025 - 14:09	Съгласно условията на раздел 9 "Допустими дейности", точка 2.2 от "УК", са допустими за финансиране дейности по реконструкция/рехабилитация на съоръжения. Това включва ли реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./ Ако инвестицията е допустима, то налага ли се представянето на три съпоставими оферти. Питането е свързано с факта, че в списака с активи, дейности и услуги за които са определени референтни цени, за СМР 17.2 не са определени проценти /от общата цена/ за реконструкция или рехабилитация. Благодаря Ви предварително!	Описаната в запитването „реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./“ представлява разходи за поддръжка и не попада в обхвата на допустимите разходи.
62.	03/12/2025 - 14:10	Съгласно условията на раздел 9 "Допустими дейности", точка 2.2 от "УК", са допустими за финансиране дейности по реконструкция/рехабилитация на съоръжения. Това включва ли реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./ Ако инвестицията е допустима, то налага ли се представянето на три съпоставими оферти. Питането	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 61: „Описаната в запитването „реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./“ представлява разходи за поддръжка и не попада в обхвата на допустимите разходи.“

		е свързано с факта, че в списака с активи, дейности и услуги за които са определени референтни цени, за СМР 17.2 не са определени проценти /от общата цена/ за реконструкция или рехабилитация. Благодаря Ви предварително!	
63.	03/12/2025 - 14:12	Съгласно условията на раздел 9 "Допустими дейности", точка 2.2 от "УК", са допустими за финансиране дейности по реконструкция/рехабилитация на съоръжения. Това включва ли реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./ Ако инвестицията е допустима, то налага ли се представянето на три съпоставими оферти. Питането е свързано с факта, че в списака с активи, дейности и услуги за които са определени референтни цени, за СМР 17.2 не са определени проценти /от общата цена/ за реконструкция или рехабилитация. Благодаря Ви предварително!	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 61: „Описаната в запитването „реконструкция/ рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./“ представлява разходи за поддръжка и не попада в обхвата на допустимите разходи.“
64.	03/12/2025 - 14:14	Относно: инвестиция П.Г.І "Ивнестии в земеделски стопанства" - първи прием Съгласно условията на раздел 9 "Допустими дейности", точка 2.2 от "УК", са допустими за финансиране дейности по реконструкция/рехабилитация на съоръжения. Това включва ли реконструкция/рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./ Ако инвестицията е допустима, то налага ли се представянето на три съпоставими оферти. Питането е свързано с факта, че в списака с активи, дейности и услуги за които са определени референтни цени, за СМР 17.2 не са определени проценти /от общата цена/ за	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 61: „Описаната в запитването „реконструкция/ рехабилитация на съоръжение за защита от градушки /смяна на мрежа, крепежни елементи и др./“ представлява разходи за поддръжка и не попада в обхвата на допустимите разходи.“

		реконструкция или рехабилитация. Благодаря Ви предварително!	
65.	03/12/2025 - 14:55	Здравейте, Имам следния въпрос по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“: По интервенцията предоставя ли се подпомагане за изграждане на нови поливни съоръжения, в случай че до момента в стопанството не се е извършвало напояване на културите? При положение, че бъде спазено изискването за предоставяне на документ удостоверяващ осигуряване на достъп до услуга за напояване - Договор с Напоителни системи АД. Поздрави!	В настоящия прием са допустими инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваната площ при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите.
66.	03/12/2025 - 15:00	Здравейте, Имам следния въпрос по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ : По интервенцията предоставя ли се подпомагане за изграждане на нови поливни съоръжения, в случай че до момента в стопанството не се е извършвало напояване на културите? При положение, че бъде спазено изискването за предоставяне на документ удостоверяващ осигуряване на достъп до услуга за напояване - Договор с Напоителни системи АД. Поздрави!	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 65: <i>„В настоящия прием са допустими инвестиции, свързани с нетно увеличение на напояваната площ при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите.“</i>
67.	03/12/2025 - 15:12	Здравейте! Съгласно Условията за кандидатстване краткотрайните материални активи, включително щайги и касетки, са недопустими разходи. Моля за уточнение дали дълготрайните контейнери тип	Описаните в запитването „контейнери тип бокс палети“ попадат в обхвата на допустимите разходи в настоящия прием. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието за допустимост на дейностите и разходите се определя от

		бокс палети с размери 1200×800×750 мм, които ще бъдат заведени като дълготрайни материални активи и са предназначени за многогодишна употреба при съхранение и вътрешно-стопанско транспортиране на селскостопанска продукция, се считат за допустими разходи, предвид че конструктивно и по предназначение се различават от краткотрайните щайги и касетки.	ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.
68.	03/12/2025 - 16:51	Уважаеми Дами и Господа, Моля за разяснения по следните въпроси: Въпрос 1: Съгласно Приложение № 10 към Условия за кандидатстване, I. За Критерий 2.1. - Инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета - в раздел: В. Бройлери: в *Оборудване според избрания алтернативен метод на отглеждане: е посочено следното: Системи за събиране, съхранение, обработка и управление на оборски тор/птичи тор; Д. Телета/малачета в т.3 е посочено следното: Съоръжения/системи за събиране, съхранение, обработка и управление на тор. Въпрос по т.1 е следният: Инвестиции 1. Трактор с челен товарач и кофа, или мини челен товарач с кофа или телескопичен товарач с кофа са машини за събиране и обработка на тор; 2. Тороразхвърлящо ремарке за управление на твърда тор; 3. Цистерна за управление на течна тор. ще бъдат ли зачетени за инвестиции за Критерий 2.1. за да се получат съответните точки от това. Животновъдната ферма е така организирана, че	1. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 1 от запитване № 9: „Посочените в запитването активи попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности. В допълнение следва да имате предвид, че разясненията по реда на чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП се предоставят по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявленията за подпомагане и са задължителни за всички кандидати.“

	почистването е възможно единствено с една от посочените машини, няма възможност за поставяне на скрепер в частта, която ще се обособи за отглеждането на телетата. Въпрос 2: Съгласно Приложение № 10 към Условия за кандидатстване, I. За Критерий 2.1. - Инвестиции за преход към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета - в раздел: Д. Телета/малачета в т.3 е посочено следното: Съоръжения/системи за подаване на храна и хранене Въпрос по т.2 е следният: Инвестиции за направа на фуражна кухня при положение, че тук се подготвя храната, ще бъдат ли зачетени за инвестиции за Критерий 2.1., като съоръжение/система за хранене, за да се получат съответните точки от това. Телетата се изхранват с мляко максимум до 6 месеца, а фуражната кухня е нужна за останалите телета, които са на възраст от 6 до 24 месеца. Въпрос 3: Съгласно Приложение № 1 към Заповед № РД09-1043 от 19.11.2025 г., раздел 10. Допустими разходи, точка 1. Инвестиционни разходи, са допустими разходи по подточка 1.1.6. рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови съоръжения и оборудване за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата, включително кладенци, сондажи и съоръжения за съхранение на вода, както и закупуване на техническо	2. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 2 от запитване № 44: <i>„Посочените в запитването активи „поточна линия за гранулиране на фуражи“ попадат в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите, но сами по себе си не допринасят за прехода към алтернативни системи за отглеждане на птици, свине и телета и не са включени в Приложение № 10, ако не са част от цялостна инвестиция за преминаване към алтернативни системи за отглеждане.</i> <i>В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.“</i> 3. Допустимо е предоставяне на финансова помощ за изграждане на „сондажи и съоръжения за съхранение на вода в част на земеделското стопанство, където е възможно да се направи кладенец или сондаж и да се полива в друга част, на разстояние 1,5-2 км, като транспортирането на водата да се извървява с цистерни до съответните поливни "макари". В този случай с измервателни уреди трябва да осигури изпълнението на т. 15.3 от раздел 9.1. Следва да имате предвид и изискването за монтиране на измервателни устройства, съгласно Закона
--	--	--

		оборудване за тяхната експлоатация, включително нови тръбопроводи, системи за капково напояване, инсталации за дъждуване, помпени станции, техники/съоръжения за съхраняване/опазване и пречистване на водата, и др. Въпрос по т.3 е следният: Възможно ли е да се изгради сондажи и съоръжения за съхранение на вода в част на земеделското стопанство, където е възможно да се направи кладенец или сондаж и да се полива в друга част, на разстояние 1,5-2 км, като транспортирането на водата да се извършва с цистерни до съответните поливни "макари". Там също е предвидено да се монтират съоръжения за съхранение на вода. Самите парцели не позволяват направата на тръбопровод, защото се обработват в реални граници. Ако е допустима така да се изгради инсталация, къде трябва да се поставят измервателните уреди за отчитането на потребената вода: 1. На входа на съоръжения за съхранение на вода; 2. На изхода съоръжения за съхранение на вода или 3. На входа на т.нар. "макари" при самото поливане на площите?	за водите. В допълнение, посочената в запитването „цистерна за пренасяне на вода“ не попада в обхвата на допустимите разходи по приема, но същата трябва да бъде включена в таблица 2 на бизнес плана.
69.	04/12/2025 - 13:54	Здравейте! Планира се напояване, за което ще се използва вода от каналите на Напоителни системи (НС). Имотите попадат в обхвата на площите, обслужвани от НС, но до момента кандидатът не ги е напоявал. Моля да уточните: - това „инвестиции в съществуващи напоителни системи“ ли е по т. 16 от Раздел 9.1 на УК? - или е „свързано с нетно увеличение на напояваните площи“ по т. 18 от Раздел 9.1 на УК? Отделно, тъй като до момента площите не са напоявани от	За доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи, кандидатът представя документите по т. 16.3 от Раздел 9.1 от УК, независимо дали имотите попадат в „Справка поливни площи“ на „Напоителни системи“ ЕАД или не. Когато не са представени тези документи, инвестициите в напоителни системи се приемат за водещи до нетно увеличение на напояваната площ.

		кандидата, съответно няма документ за платени разходи за ползвана вода за напояване по т. 24 от Раздел 12.1 от УК. В случай, че гореописаната инвестиция се води „инвестиции в съществуващи напоителни системи“ допустимо ли е да представим проект без документите по т.24? Ако е допустимо – моля кажете какви документи от НС трябва да представим. Поздрави!	
70.	04/12/2025 - 16:21	Здравейте, въпросът ми е допустими ли са винени лозя за кандидатстване по интервенция II.G.I ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА.	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 57: <i>„Заявления за подпомагане, свързани с отглеждане на винени лозя, са допустими при спазване на ограничението на т. 2.9 от Раздел 9.2 от УК, а именно: „2. Не се предоставя БФП за: ... 2.9. за инвестиции, допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ и дейности, свързани с конверсия на сортовия състав на насажденията, промяна на местонахождението на лозя и подобряване на техниките за управление на лозята. Ще бъдат осигурени контролни проверки с цел избягване на двойно финансиране, които ще се прилагат за ниво инвестиционен проект.“</i>
71.	05/12/2025 - 09:20	Във връзка с дефиницията за „земеделска техника“, съдържаща се в Условията за кандидатстване, в частта „самоходна техника – [...] товарачи (включително електро-, мото- и газокари)“, моля Управляващият орган да даде разяснение дали включването на товарачите (електрокари, мотокари, газокари) в това определение налага за бенефициентите задължение за регистрация на тази	Определенията, посочени в Раздел 2 от УК, са за целите на настоящия прием. Включването на „товарачи (включително електро-, мото- и газокари)“ в определението за земеделска техника е във връзка с максимумите за инвестиции в земеделска техника и изключенията за представяне на документ от компетентния орган по околна среда, без да се вменява задължение за

	техника в КТИ, когато тя се използва единствено за вътрешно-стопански дейности и не се движи по пътната мрежа на страната. Мотивите за поставяне на това запитване са свързани с необходимостта от еднозначно тълкуване на регистрационния режим, при което: – съгласно Закона за регистрация и контрол на земеделската техника (ЗРКЗТ) регистрация в КТИ се изисква за техника, която по предназначение се използва в земеделието, като индустриалните товарици по проектантски характеристики не представляват земеделски машини; – в Регламент (ЕС) 2023/1230 относно машините товарачите (включително електрокари, мотокари и газокари) са класифицирани като промишлени машини, а не като селскостопанска техника, което показва различно предназначение от това на машините, подлежащи на специален регистрационен режим; – в Регламент (ЕС) 167/2013 относно одобряването и надзора на селскостопански и горски превозни средства не съществува категория, която да обхваща индустриални товарици, което също потвърждава неселскостопанския им характер; – Наредба № 2 от 3 февруари 2016 г. за условията и реда за регистрация на земеделска и горска техника свързва регистрацията с техниката, която по своето предназначение и конструктивни характеристики представлява земеделска машина, като индустриалните товарици не са изрично уредени като подлежащи на	регистрация в КТИ за този тип техника, ако това не е предвидено нормативно.
--	---	--

		регистрация, когато се използват само в рамките на стопанството и не напускат неговия терен; – липсата на яснота относно обхвата на определението в документацията поражда практически въпроси за бенефициентите дали посочените товари подлежат на регистрация в КТИ, когато се използват единствено вътре в стопанството и извън транспортната мрежа; – целта на настоящото разяснение е да се избегне налагането на допълнителна административна и финансова тежест за кандидатите, свързана с регистрация в КТИ и ежегодни проверки, когато такава регистрация не произтича пряко от закона за техника с вътрешно-стопанско приложение. С оглед на изложеното моля Управляващият орган да разясни дали товарачите (електро-, мото- и газокари), използвани единствено за дейности в рамките на земеделското стопанство и без движение по пътната мрежа, следва да бъдат регистрирани в КТИ по смисъла на приложимото законодателство.	
72.	05/12/2025 - 13:31	Здравейте, Относно процедура П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ моля за пояснение по следните въпроси: 1. Съгласно тълкуванието на т. 3 от Раздел 9.1 допустима дейност ли е инвестиция в актив насочен към производство на селскостопански продукт за който групата/организация на производителите е призната но към момента се произвежда само от част от членовете на групата/организацията и след реализация ще стартира производство при всички членове.	1. Информацията в запитването не е достатъчна за коректен отговор. 2. Съгласно т. 7 от раздел 8.1 на УК инвестициите се извършват в животновъдни обекти, регистрирани по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. В съответствие с чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти: „(1) Животновъдните обекти за отглеждане на селскостопански животни включват следните мерки за биосигурност: ... 3. снабдени са

		2. За инвестиции насочени към системи за напояване на животновъдни обекти, приложими ли са документите по т. 21 и/или т. 22 и/или т. 23 и/или т. 24 и/или т. 25, като се има в предвид. 3. Третират ли се като инвестиции в нетно увеличение на напояваната площ имоти, които не са поливни през последните 10 г. но въпреки това попадат в регистъра на Напоителни системи https://napoiavane.nps.bg/.	<i>постоянно с вода за пиене от собствени и/или от обществени водоизточници... “.</i> В тази връзка, УО счита, че допустимите кандидати в сектор „животновъдство“ имат достъп до вода и не е необходимо представянето на изричен документ за това. В допълнение, по отношение на изискуемите документи следва да се има предвид, че съгласно разпоредбите на чл. 74, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 г., специфичните изисквания за инвестиции в напояване са приложими „за инвестиции в напоителни системи в нови и съществуващи напоявани площи“. В тази връзка, инвестиции за управление на водите в животновъдни обекти не попадат в обхвата на тези специфични изисквания и не се изисква представяне на посочените в запитването документи, тъй като те са предвидени за доказване съответствие с изискванията на т. 16 до т. 18 вкл. от Раздел 9.1 от УК, които от своя страна отразяват разпоредбите на чл. 74 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 г. 3. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 69: „За доказване, че напоителните инсталации в стопанството са съществуващи, кандидатът представя документите по т. 16.3 от Раздел 9.1 от УК, независимо дали имотите попадат в „Справка поливни площи“ на „Напоителни системи“ ЕАД или не. Когато не са представени тези документи, инвестициите в напоителни системи се приемат за водещи до нетно увеличение на напояваната площ.“
73.	05/12/2025 - 14:46	1. При земеделско стопанство, специализирано в пчеларство (пчелни семейства), допустим разход ли е	1. и 2. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 16 и запитване № 29:

		закупуването на прикачно ремарке с борд. То би се използвало за извозване на пълни магазини до базата за центрофугиране на меда и/или обработката на пчелен прашец. Плез неактивната част от сезона също би се ползвало за извозване на инвентар и нови кошери и детайли за тях. 2. Допустим разход ли е закупуването на косачки и мулчери? Тъй като пчелина е в преход към Био регистрацията и препарати не са използвани и не са разрешени за бъдещо използване.	„Коефициентите в Приложение № 3 „Калкулатор земеделска техника“ към УК са разработени въз основа на Приложение II от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 г., където за пчелни семейства не е включен коефициент за приравняване на животински единици. В тази връзка посочените разходи „трактор“ и „косачка“ не попадат в обхвата на допустимите разходи при отглеждане на пчелни семейства. Описаното в запитването „ремарке за пренос на кошери, рамките с мед и др.“ попада в обхвата на понятието „прикачен инвентар за пчеларство“, но следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.“
74.	05/12/2025 - 15:13	Здравейте, във връзка с обявената процедура моля за становище, каква продукцията трябва да се описват в таблица 3 Производствена програма в случай на инвестиции в модернизация на земеделско стопанство, което има и преработваща единица и на практика реализира селскостопанската си продукция преработена.	В контекста на Вашия въпрос допустимите разходи в проектното предложение следва да са свързани с първичното селскостопанско производство. В конкретния случай кандидатите могат да включат в бизнес плана и преработен селскостопански продукт, произведен от селскостопански продукт, който се произвежда с подпомогнатите активи. В периода на изпълнение и мониторинг се проверяват показателите от бизнес плана, залегнали в административния договор.
75.	06/12/2025 - 05:38	Уважаеми господа, Бих искала да попитам дали по процедура П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) е допустимо закупуване на микробус за нуждите на стопанството, предназначен за превоз на готова	Съгласно т. 1.1.5 от Раздел 10 на УК и предвид определението за целите на настоящия прием, е допустимо закупуване на „специализирани земеделски транспортни средства“ с постоянно монтирано „хладилно оборудване за транспортиране на продукция“, което не позволява

		растителна продукция (домати) от производствената база до клиенти/пунктове за продажба. Интересувам се конкретно дали са допустими следните варианти на транспортно средство: • хладилен микробус, • електрически микробус, • или стандартен товарен микробус, ако е обоснован за нуждите на стопанството. Моля за уточнение дали този тип актив попада в обхвата на допустимите разходи по мярката и при какви условия. Благодаря предварително!	използването им за други цели, като следва да имате предвид и условието на т. 3.4 от Раздел 9.2 от УК.
76.	06/12/2025 - 05:40	Уважаеми господа, Бих искала да попитам дали по процедура П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) е допустимо закупуване на микробус за нуждите на стопанството, предназначен за превоз на готова растителна продукция (домати) от производствената база до клиенти/пунктове за продажба. Интересувам се конкретно дали са допустими следните варианти на транспортно средство: • хладилен микробус, • електрически микробус, • или стандартен товарен микробус, ако е обоснован за нуждите на стопанството. Моля за уточнение дали този тип актив попада в обхвата на допустимите разходи по мярката и при какви условия. Благодаря предварително!	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 75: <i>„Съгласно т. 1.1.5 от Раздел 10 на УК и предвид определението за целите на настоящия прием, е допустимо закупуване на „специализирани земеделски транспортни средства“ с постоянно монтирано „хладилно оборудване за транспортиране на продукция“, което не позволява използването им за други цели, като следва да имате предвид и условието на т. 3.4 от Раздел 9.2 от УК.“</i>
77.	06/12/2025 - 05:43	Уважаеми господа, Моля за разяснение относно това дали по процедура П.Г.1	Както е посочено в т. 2.2 от Раздел 9 и в т. 1.1.6. от Раздел 10 от УК, по настоящия прием е допустимо подпомагане за

		– Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) е допустимо кандидатстване за пробиване на сонда (сондаж) за осигуряване на вода, необходима за напояване на земеделски площи. Интересувам се дали самият сондаж, както и свързаните дейности (проект, разрешителни, оборудване, тръби, помпа), се считат за допустим разход в рамките на категорията “подобряване на инфраструктурата за напояване” и при какви условия може да бъде одобрен. Благодаря предварително!	„рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови съоръжения и оборудване за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата, включително кладенци, сондажи и съоръжения за съхранение на вода, както и закупуване на техническо оборудване за тяхната експлоатация...“. По отношение на разходите за „проект, разрешителни“ следва да имате предвид, че съгласно т. 2 на Раздел 10.1 от УК са допустими за подпомагане общи разходи, свързани със заявлението за подпомагане, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение.
78.	06/12/2025 - 05:46	Уважаеми господа, Бих искала да попитам дали по процедура П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) е допустимо закупуване на селскостопански дрон за нуждите на стопанството (мониторинг на култури, прецизно земеделие и др.). Моля да уточните: 1. Допустим ли е разходът за закупуване на дрон като актив по мярката? 2. Възможно ли е дронът да бъде единствената инвестиция в проекта, ако е обоснован като необходим за ефективното управление на земеделските площи? Благодаря предварително!	„Селскостопански дрон за нуждите на стопанството“ попада в обхвата на т. 1.1.2 от Раздел 10 от УК и не попада в ограниченията на т. 3 от Раздел 9.2 от УК за заявления за подпомагане, в които са заявени за финансиране само конкретни разходи.
79.	06/12/2025 - 05:48	Уважаеми господа, Бих искала да попитам по коя от процедурите е подходящо да се кандидатства за планираната инвестиция – СЕЛСКОСТОПАНСКИ ДРОН,	„Селскостопански дрон“ попада в обхвата на т. 1.1.2 от Раздел 10 от УК по интервенция П.Г.1 и на т. 1.1.3 от Раздел 10 от УК по интервенция П.Г.1.1., а кандидатите сами определят интервенцията, по която да бъде подадено

		П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) Или П.Г.1.1 – Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда (Прием № П/Г/1/1/1). Интересувам се кой прием би бил по-подходящ с оглед на вида инвестиция и спецификата на земеделското ми стопанство - отглеждане на маслодайна роза. Моля за насоки относно основните разлики и критерии за избор между двете процедури. Благодаря предварително!	заявлението за подпомагане.
80.	06/12/2025 - 06:01	Уважаеми господа, Бих искала да попитам коя е най-актуалната наредба, по която се определя дали едно населено място попада в необлагодетелстван район (НР1, НР2). Моля да предоставите директен линк към действащата наредба, както и ако е възможно — официален източник, от който може да се извършва проверка дали дадено населено място е включено в необлагодетелстван район. Благодаря предварително!	Моля да се запознаете с отговора на въпрос 3 от запитване № 9: <i>„Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват се прилага в актуалната ѝ редакция, но в т. 8 от Раздел 11.2. „Методика за прилагане на критериите за подбор“ погрешно е цитирана нейна по-стара редакция.“</i> В допълнение, като приложения в самата наредба са изброени всички населени места, попадащи в обхвата на необлагодетелстваните райони.
81.	06/12/2025 - 06:05	Уважаеми господа, Във връзка с кандидатстване по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1) бих искала да получа разяснение относно приоритетните сектори и размера на субсидията. Съгласно Раздел 5 „Бюджет по приема“ и Раздел 7 „Размер на финансовата помощ“ от Условията за кандидатстване 1-	

		Uslovia za kandidatstvane-II...., при инвестиции, които попадат в Приложение № 2 – Списък с приоритетни сектори, финансовата помощ може да достигне до 60%, включително при увеличение по т. 6.2 от Раздел 7. Моля за Вашето уточнение по следните въпроси: 1. Необходимо ли е при кандидатстване в приоритетен сектор за 60% подпомагане да се прилага процедура по обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки и ПМС № 160, когато кандидатът не е възложител по смисъла на ЗОП? 2. Ако кандидатът не попада в обхвата на ЗОП, достатъчно ли е да подаде заявление в приоритетния подбюджет (съгласно т. 1.1 от Раздел 5), без да провежда обществена поръчка, и все пак да получи 60% субсидия, при изпълнение на всички други условия по Условията за кандидатстване? 3. Прилага ли се ПМС №160 единствено когато кандидатът е задължен субект по ЗОП, или процедурата по това постановление е задължителна за всички кандидати, които заявяват 60% интензитет? Моля за официално становище, за да може да бъде подадено коректно заявление. Благодаря Ви предварително!	1., 2. и 3. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от запитване № 22: <i>„В Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условията за кандидатстване, няма изискване по отношение на процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условията за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.“</i> В допълнение, за да получи по-висок интензитет на помощта, кандидатът е необходимо да отбележи съответствие с някое от основанията за това и да заяви съответното процентно съотношение при попълване на заявлението за подпомагане в СЕУ.
82.	06/12/2025 - 06:10	Уважаеми господа, Бих искала да получа разяснение относно допустимостта за закупуване на иглута за телета (IGLOO shelters) и по коя от двете процедури следва да се кандидатства: • П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1);	

	• П.Г.1.1 – Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда (Прием № П/Г/1/1/1). Моля да уточните: 1. Към коя от двете интервенции е допустима инвестицията в иглута за телета – като оборудване/сградни елементи в животновъден обект или като инвестиция, свързана с подобрени условия на отглеждане и хуманно отношение към животните. 2. Необходимо ли е кандидатът да подаде заявлението в подбюджета за приоритетни сектори (сектор „Животновъдство“) или тази инвестиция може да бъде заявена и извън приоритетните сектори. 3. Какви документи се изискват, за да бъде допустимо поставянето на иглутата в рамките на животновъдния обект? • Необходим ли е документ за собственост на земята, на която се поставят иглутата? • Допустимо ли е поставяне върху наета земя и какъв документ за правно основание се изисква? 4. Необходимо ли е разрешение за поставяне на иглутата като преместваеми технологични съоръжения от	1. „Иглута за телета“ попадат в обхвата на т. 1.1.2 от Раздел 10 от УК по интервенция П.Г.1 и на т. 1.1.3 от Раздел 10 от УК по интервенция П.Г.1.1. за животновъдни обекти за отглеждане на животни по биологичен начин и за отглеждане и развъждане на животни от местни (автохтонни) породи, а кандидатите сами определят интервенцията, по която да бъде подадено заявлението за подпомагане. 2. За да бъде заявлението за подпомагане с инвестиции, изцяло насочени към чувствителни сектори съгласно Приложение № 2, то те трябва да са съобразени с капацитета на животновъдния обект и приходите в бизнес плана следва да са само от продукция от животновъдството. Както е посочено в т. 2 от раздел 5 от УК „В заявлението за подпомагане, кандидатите определят към кой от бюджетите да подадат заявлението за подпомагане, съобразно отглежданите култури/животни, посочени в бизнес плана (Приложение № 3). Обстоятелството подлежи на проверка от страна на ДФ „Земеделие“. 3. Във връзка с изискването на т. 11 от Раздел 9.1 от УК е предвидено представянето от страна на кандидата на един или няколко от документите по т. 9, т. 10 и т. 11 от Раздел 12.1 от УК. 4. В зависимост от обхвата на инвестиционните разходи, включени в заявлението за подпомагане, компетентните органи преценяват съответствието им с нормативната
--	--	---

		страна на: - Общината (разрешение за поставяне или уведомление по ЗУТ); - БАБХ – изисква ли се промяна/актуализация в регистъра на животновъдния обект; - РИОСВ – необходимо ли е уведомление, екологична оценка или становище за неприложимост. 5. Следва ли тези документи да бъдат приложени при подаване на заявлението (вкл. оферта и предварителни документи), или се представят на етап оценка/преди сключване на административния договор. Моля за официално становище с оглед коректната подготовка на необходимите документи и избор на подходящата процедура. Благодаря предварително!	уредба в съответната област. Следва да имате предвид, че УО няма компетенции в посочените в запитването области, като в тази връзка е предвидено представянето на съответните документите от Раздел 12.1 от УК. 5. Изискуемите документи се представят към заявлението за подпомагане, като за голяма част от тях е предвидена възможност за предоставянето им най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.
83.	06/12/2025 - 06:14	Уважаеми госпожи и господа, Моля за официално разяснение, съгласно Наредба № 4/2024 г. и Условията за кандидатстване по интервенция II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“, относно следното: 1. При кандидатстване по критерий „Проектни предложения с инвестиции и дейности от стопанства за производство на биологични продукти“ необходимо ли е към датата на подаване на заявлението задължително да бъде приложен действащ сертификат за биологично производство, издаден след приключил годишен контрол от сертифициращия орган? 2. Допустимо ли е вместо сертификат към датата на кандидатстване да се приложи официално потвърдително	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 52: <i>„Съгласно т. 15 от Раздел 11.2 от УК „съответствието с критериите за подбор на заявленията за подпомагане се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи и декларирани данни.“.</i> <i>За доказване на съответствие с критерий 1.1 не е предвидено представяне на документи от страна на кандидатите, а ще се извършва служебна проверка.“</i>

		писмо от сертифициращата фирма, в което е посочено, че: • Кандидатът вече е преминал периода на преход, • стопанството е биологично, • и документът (сертификатът) ще бъде издаден след извършване на годишната инспекция, която по график на сертифициращите фирми се провежда през месец март? 3. В случай че към кандидатстване може да бъде приложено само потвърдително писмо, достатъчно ли е това за зачитане на точките по критерия за биологично производство и за доказване на статута на биологично стопанство към датата на подаване на заявлението?	
84.	06/12/2025 - 06:16	Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение относно доказването на биологичен статус при кандидатстване по интервенция II.G.1 – Инвестиции в земеделските стопанства, както и относно прилагането на критериите за оценка. 1. Задължително ли е към датата на кандидатстване да бъде представен валиден сертификат за биологично производство, издаден след проведен годишен контрол от сертифициращия орган? 2. Допустимо ли е вместо сертификат да се приложи писмо/удостоверение от сертифициращата фирма, че кандидатът: • е преминал периода на преход, • отговаря на изискванията за биологично производство, • и е в очакване на издаване на актуален сертификат след предстоящата годишна проверка? 3. Приема ли се подобно потвърдително писмо като	Моля да се запознаете с отговора на запитване № 52: „Съгласно т. 15 от Раздел 11.2 от УК „съответствието с критериите за подбор на заявленията за подпомагане се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи и декларирани данни.“. За доказване на съответствие с критерий 1.1 не е предвидено представяне на документи от страна на кандидатите, а ще се извършва служебна проверка.“

		достатъчно доказателство за признаване на точките по критериите за оценка, свързани с биологичното производство, до момента на представяне на официалния сертификат? Моля за официално становище, за да бъде изготвено коректно проектното предложение.	
85.	06/12/2025 - 06:18	Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение относно допустимостта и оценяването по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1). Ако кандидатът до момента е отглеждал култури в неприоритетен сектор (например винени лозя), но желае по настоящия прием да реализира инвестиция за създаване на десертни лозя, които попадат в приоритетен сектор, бих искала да попитам: 1. Допустимо ли е кандидатът да заяви инвестиция в нов приоритетен сектор, въпреки че през предходната стопанска година (2024–2025 г.) в анкетната карта не е отглеждал култури от приоритетния сектор? 2. Присъждат ли се точки по критериите за оценка за приоритетен сектор, когато кандидатът към момента на кандидатстване няма налични площи/култури от приоритетния сектор, но проектът предвижда създаването им? 3. Необходимо ли е към датата на кандидатстване кандидатът вече да има регистрирани площи в приоритетния сектор, или е достатъчно описаната инвестиция да бъде насочена към създаване на такива насаждения?	1. и 3. Принадлежността на заявлението за подпомагане към чувствителните сектори не зависи от цялото стопанство, а от обхвата на инвестиционните разходи и бизнес плана. 2. Приетите на заседание на Комитета за наблюдение на СПРЗСР на 3-4 септември 2025 г. критерии за оценка не включват предимство за заявления за подпомагане в чувствителни сектори. 3. Заявлението за подпомагане трябва да включва инвестиции, изцяло насочени към чувствителни сектори съгласно Приложение № 2 „Списък с приоритетни сектори, култури и животни“, като няма изискване кандидатът вече да има регистрирани трайни насаждения от тези сектори.

		Моля за официално становище, за да бъде подготвено проектното предложение в съответствие с изискванията.	
86.	06/12/2025 - 06:21	Уважаеми госпожи и господа, Моля за официално разяснение относно избора на интензитет на помощта по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1). Съгласно Раздел 7 от Условията за кандидатстване, основната финансова помощ е до 50%, като може да бъде увеличена с до 10% за инвестиции в чувствителни (приоритетни) сектори и да достигне до 60%. В тази връзка моля да уточните: 1. Ако кандидатствам в приоритетен сектор, задължително ли е да се възползвам от възможността за 60% субсидия? 2. Или кандидатът може доброволно да избере да кандидатства само за 50%? 3. В случай че кандидатът избере 60% субсидия, задължително ли е провеждане на процедура по Закона за обществените поръчки (ЗОП) или ПМС № 160? 4. А ако кандидатът изрично избере 50%, може ли да се избегне приложението на ЗОП/ПМС №160? 5. Има ли нормативна пречка кандидат от приоритетен сектор да подаде заявление в подбюджета за приоритетните сектори, но да заяви интензитет само до 50%, без да използва допълнителното увеличение по т. 6.2? Моля за официално становище, тъй като това влияе на избора на интензитет и начина на провеждане на процедурите за избор на изпълнител.	1., 2. и 5. Съгласно т. 2 от Раздел 5 от УК, в заявлението за подпомагане, кандидатите определят към кой от бюджетите да подадат заявлението за подпомагане, съобразно отглежданите култури/животни, посочени в бизнес плана (Приложение № 3). Обстоятелството подлежи на проверка от страна на ДФ „Земеделие“. На тази база финансовата помощ за заявлението за подпомагане може да се увеличи с до 10 % (включително), но кандидатите биха могли да се откажат от това, като заявят по-ниския интензитет. 3. и 4. Моля да се запознаете с отговора на въпрос 4 от запитване № 22: <i>„В Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и Условията за кандидатстване, няма изискване по отношение на процедурата за избор на изпълнители, което да е обвързано с размера на финансовата помощ. В Условията за кандидатстване еднозначно са определени изискуемите документи – оферти и договор с избран изпълнител - без да е определен метод на събиране на офертите и избиране за изпълнител за кандидатите, които не са възложители по ЗОП.“</i>

87.	06/12/2025 - 06:27	Уважаеми госпожи и господа, Моля за официално разяснение относно допустимостта за закупуване на мини челен товарач KOMATSU SK 820-8E0, съгласно Условието за кандидатстване по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1). Машината ще се използва в животновъдна ферма. В тази връзка моля да уточните: 1. Допустим ли е мини челен товарач от този тип като инвестиция за животновъден обект по интервенция П.Г.1? 2. Допустими ли са следните дейности, за които машината ще се използва: • събиране, почистване и извозване на животински тор; • преместване на постеля, фуражи и материали; • товаро-разтоварни дейности в животновъдния обект; • почистване и поддържане на площадки, подстъпи и работни зони; • подготвителни и вътрешни стопански дейности; • използване на прикачен инвентар (кофа, вилици, мулчер), когато се налага за поддръжка на терени около фермата. 3. Необходимо ли е представяне на допълнителни документи, като: • техническа спецификация (приложена в офертата) • декларация за предназначение и употреба в животновъден обект; • доказателства за площите/съоръженията, където	1. Посоченият в запитването актив попада в обхвата на допустимите за подпомагане разходи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите. 2., 3. и 4. Кандидатите съобразяват своите нужди и възможности и представят обосновка за необходимостта и натовареността на заявените активи в съответствие с изискванията на т. 9 от Раздел 9.1 от УК. Следва да се има предвид, че техническа спецификация е задължителна за представяне към приложените оферти към заявлението за подпомагане, а заявените самоходни машини се оценяват за съответствие с капацитета на стопанството чрез изготвена методика съгласно Приложение № 7. В допълнение, следва да имате предвид, чеДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.
-----	-----------------------	---	---

		машината ще работи. 4. Има ли специфични изисквания при оценката на този тип техника – напр. ограничение относно товароподемност, мощност, предназначение или класификация на машината? Моля за становище дали машината е допустим актив и дали изброените дейности попадат в рамките на „допустими дейности“ по интервенцията за животновъдни стопанства.	
88.	06/12/2025 - 06:30	Уважаеми госпожи и господа, Бих искала да получа официално разяснение относно допустимостта за кандидатстване по интервенция II.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № II/Г/1/0/1) във връзка с изграждане на система за капково напояване. Отглеждам овощна градина (ранни насаждения – сливи), която до момента не е била напоявана. Към настоящия момент вече разполагам с документ за водоползване, издаден от „Напоителни системи“ ЕАД, с който се предоставя право на ползване на вода за напояване на съответния имот. В тази връзка моля да уточните: 1. Допустимо ли е да кандидатствам за изграждане на ново капково напояване, въпреки че насажденията до момента са били без напояване? 2. Необходимо ли е културата да е била напоявана в предходните години, за да бъде призната инвестицията като допустима по интервенцията?	1. и 2. В настоящия прием са допустими инвестиции в напоителни системи в нови и съществуващи напоявани площи при спазване на изискванията за допустимост на дейностите и разходите. Ако към заявлението за подпомагане са приложени документи, доказващи, че тези имоти са напоявани в предходните години, то те не са „нетно“ увеличение на напояваните площи.

		3. Счита ли се наличието на действащ документ за водоползване за достатъчно доказателство, че имотът може да бъде напояван и че инвестицията е съобразена с изискванията за водоползване, описани в Условиата за кандидатстване? 4. Изискват ли се допълнителни документи към момента на кандидатстване, освен: • документ за водоползване от „Напоителни системи“; • скица/документ за собственост на имота; • технологичен проект / оферта за капково напояване? Моля за становище дали при описаните условия съм допустим кандидат за изграждане на капково напояване в съществуващата овощна градина, която до момента не е била напоявана. Благодаря предварително!	3. За доказване на изискването за наличен достъп до вода за напояване в съответствие със законодателството в областта, за да е осигурено функционирането на инвестициите по предназначение, е предвидено представянето на документите по т. 21 и т. 22 от Раздел 12.1 от УК. 4. Изискуемите документи са посочени в Раздел 12.1 от УК, като за всеки от тях е посочено за кои кандидати, дейности и разходи се отнася.
89.	06/12/2025 - 06:35	Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение относно допустимостта за закупуване на прикачна машина за правене на канали/бразди (фугорез, браздир, trenching attachment), предназначена за оформяне на канали за полагане на маркучи и елементи на напоителни системи, по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1). Машината ще бъде използвана за: • оформяне на канали за напоителни линии; • изграждане и поддръжка на капково напояване; • прокарване на тръбна инфраструктура; • поддръжка и ремонт на поливни системи в	1. Допустимостта на „прикачна машина за правене на канали/бразди (фугорез, браздир, trenching attachment)“ не може да се определи еднозначно предвид информацията в интернет за тези активи и възможността за двойно

		земеделското стопанство. В тази връзка моля да уточните: 1. Допустима ли е като инвестиция прикачна машина за правене на канали/бразди към трактор, когато се използва за изграждане или поддръжка на напоителни системи? 2. Счита ли се този тип оборудване за допустим разход по направление „напояване“ съгласно Условиата за кандидатстване? 3. Има ли специфични изисквания или ограничения (мощност, вид, предназначение), които подобно оборудване трябва да покрива, за да бъде допустимо? Моля за официално становище относно допустимостта на този тип техника като актив по интервенцията.	предназначение, но трябва да се има предвид, че са допустими разходи за „рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови съоръжения и оборудване за напояване“, но не и машини за изграждане на напоителни съоръжения. В допълнение, следва да се има предвид, че съответствието с критериите за допустимост и оценка се определя от ДФЗ въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности. 2. Описаната в запитването машина не попада в обхвата на понятието „инвестиции, свързани с напояване“. 3. Условиата за допустимост на дейностите и разходите са посочени в съответните раздели в УК, а специфични изисквания или ограничения са предвидени за специфични дейности и инвестиции. Във всички случаи кандидатите представят обосновка за необходимостта и натовареността на заявените активи. В допълнение, следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности.
90.	06/12/2025 - 06:46	Уважаеми госпожи и господа, Моля за официално разяснение относно допустимостта за кандидатстване по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1). По предходен прием – Подбор № BG06RDNP001-4.012 по подмярка 4.1 от ПРСР 2014–2020, моето проектно	

	предложение за „Изграждане на резервоар за вода за напояване на винени лозя“ беше отказано. Основанието за отказ беше, че съгласно т. 2 б) от Раздел 13.3 „Недопустими дейности“ по 4.1, финансова помощ не се предоставя за: • преструктуриране и конверсия на винени лозя, • напояване, инсталации и съоръжения, предназначени за винени лозя, които са допустими само по Националната програма за лозаро-винарския сектор. В тази връзка моля да уточните: 1. Допустим ли е кандидат по интервенция II.Г.1, чието проектно предложение за същата инвестиция (резервоар за вода) е било отказано по предходната подмярка 4.1? 2. Представлява ли предходният отказ по 4.1 пречка за кандидатстване по настоящата интервенция? 3. Ако инвестицията е за напояване на винени лозя, прилага ли се и тук аналогична недопустимост, или правилата за допустими дейности са различни от тези по подмярка 4.1? 4. Приема ли се изграждането на резервоар за вода като допустима дейност по II.Г.1, когато е предназначен за поливни нужди на съществуващи винени лозя? 5. Необходимо ли е към заявлението да се представят	1. и 2. В условията за допустимост и недопустимост на кандидатите, дейностите и разходите няма изисквания, обвързващи с подмярка 4.1 от ПРСР 2014-2020 г., с изключение на предимството по критерий за оценка 5.5. 3. и 4. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 57: „Заявления за подпомагане, свързани с отглеждане на винени лозя, са допустими при спазване на ограничението на т. 2.9 от Раздел 9.2 от УК, а именно: „2. Не се предоставя БФП за: ...“ 2.9. за инвестиции, допустими за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Вино“ и дейности, свързани с конверсия на сортовия състав на насажденията, промяна на местонахождението на лозя и подобряване на техниките за управление на лозята. Ще бъдат осигурени контролни проверки с цел избягване на двойно финансиране, които ще се прилагат за ниво инвестиционен проект.“ 5. Всички изискуеми документи са посочени в Раздел 12 от
--	--	---

		допълнителни аргументи или документи, че проектът вече не попада в обхвата на дейности, недопустими по предходната подмярка? Моля за официално становище, тъй като отговорът е необходим за коректното определяне на допустимостта и подготовката на проектното предложение.	УК и не е необходимо да се представят „допълнителни аргументи или документи“. Следва да имате предвид, че ДФЗ извършва проверка въз основа на заявлението за подпомагане в неговата цялост, предоставените документи и информацията за съответните инвестиции и дейности, като в съответствие с т. 7 от Раздел 13 от УК ДФЗ може да изиска от кандидата да представи и други данни и/или документи, непосочени в Раздел 12 „Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор“, както и такива, за които не е възможно извършването на служебна проверка.
91.	06/12/2025 - 06:53	Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение относно допустимостта и начина на доказване на приоритет по критериите за подбор по интервенция П.Г.1 – Инвестиции в земеделските стопанства (Прием № П/Г/1/0/1). Кандидатстваме с инвестиция, свързана с осигуряване на вода за животновъдния обект – система за съхранение, филтрация, омекотяване и доставка на вода до поилките във фермата, включваща резервоар, помпи, трасета, филтри, UV лампа, нагревателни елементи и оборудване, съгласно приложената оферта. Инвестицията е изцяло насочена към подобряване на водоснабдяването и напояването за животните. В тази връзка моля да уточните: 1. Ако стойността на тази инвестиция надвишава 25% от общата стойност на проекта, носи ли тя приоритет/допълнителни точки съгласно критериите за	1. и 2. Както е посочено в т. 10 от Раздел 11.2 от УК, по критерий 5.4 предимство може да бъде присъдено и за заявления за подпомагане с инвестиции за осигуряване на

	подбор по II.Г.1? (На какво основание се присъждат точки за инвестиции, свързани с напояване/подобряване на водоснабдяването в животновъдството?) 2. Инвестицията за вода за животни (резервоар, поилки, филтрация, омекотяване, трасета, помпени системи) счита ли се за „инвестиция в напояване“ или за „система за осигуряване на вода за животни“ по смисъла на Условиата за кандидатстване? – Ако да, попада ли тя в критериите, които носят точки? 3. Какви допълнителни документи са необходими за доказване на съответствието с критериите за подбор, освен: • независими оферти, • предварителен договор, • техническа спецификация? Необходимо ли е: • удостоверение за регистрация на животновъдния обект; • документ за водоползване (ако е изискуем); • инженерно становище; • други документи, които се изискват за да се зачете приоритетът? 4. Достатъчно ли е инвестицията да бъде ясно обособена като самостоятелна част, за да бъде призната над 25% от общия бюджет и съответно да бъде отчетена за приоритет? Моля за официално становище дали тази инвестиция е годна да повиши точките по критериите за подбор, и точно кои документи са задължителни, за да бъде това доказано при подаване на заявлението.	вода за нуждите на животновъдни обекти. 3. Всички изискуеми документи са посочени в Раздел 12 от УК и не е необходимо да се представят „допълнителни аргументи или документи“. 4. За да участва в изчисленията за съответствие с критерия, е необходимо да бъде отбелязано в таблицата със заявените разходи срещу съответните разходи, като това съответствие може да бъде описано в Раздел А на лист „Обща информация“ в Приложение № 3 „Бизнес план“.
--	--	---

92.	06/12/2025 - 07:03	Уважаеми госпожи и господи, Моля за официално разяснение относно допустимостта на инвестициите, описани в Приложение № 11 – Индикативен списък на допустимите разходи за дейност 2.2 – прецизно/интелигентно/цифрово земеделие към Условието за кандидатстване по интервенция II.Г.1.1. Въпросът ми е следният: - Може ли земеделски производител да кандидатства по интервенция II.Г.1 с инвестиции в машини, оборудване и цифрови технологии, които са посочени в Приложение № 11 към II.Г.1.1? - Счита ли се, че разходите от Приложение № 11 са допустими и по II.Г.1, или този списък важи единствено за II.Г.1.1? - Ако са допустими и по II.Г.1, има ли специфични ограничения и изисквания, които трябва да бъдат спазени? Моля за официално становище дали посочените в Приложение № 11 инвестиции могат да бъдат заявявани и финансирани по интервенция II.Г.1.	По интервенция II.Г.1 са допустими за подпомагане инвестиции, свързани с производството на селскостопански продукти, а по интервенция II.Г.1.1 допустимостта е ограничена до конкретни дейности и разходи, като за улеснение за дейност 2.2 е изготвено Приложение № 11 „Индикативен списък за дейност 2.2“. Това приложение е част от насоките за кандидатстване по интервенция II.Г.1.1 и не е приложимо за интервенция II.Г.1, но активите, описани в него, попадат в обхвата на допустимите разходи интервенция II.Г.1.
93.	06/12/2025 - 18:17	Въпрос по процедура II.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – първи прием. Предвиждам създаване на трайно насаждение, мога ли в проектното предложение да заложа САМО закупуване на позадъчен материал, а необходимата почвообработка и засаждане да извърша със собствена техника и своя сметка. С уважение Мария Димитрова	Допустимо е при създаване на трайно насаждение да се кандидатства за финансово подпомагане само за посадъчен материал.
94.	06/12/2025 - 21:07	Уважаеми госпожи и господи, Моля за официално разяснение относно допустимостта по интервенция	Посочената в запитването инвестиция „мобилна цистерна за вода“ не попада в обхвата на допустимите разходи по настоящия прием, в съответствие с условието на т. 14 от

		II.G.1 – Инвестиции в земеделските стопанства. Планирам да кандидатствам за закупуване на мобилна цистерна за вода, която ще се използва за: • превоз на вода от животновъдния обект до отдалечени пасища; • осигуряване на водопой на животните по време на пашуване; • поддържане на условия за хуманно отношение и здравословна среда за животните. В тази връзка моля да уточните: 1. Допустима ли е инвестиция в мобилна цистерна за превоз на вода по интервенция II.G.1, когато тя се използва за напояване/водопой на животни на пасища? 2. Счита ли се тази инвестиция за допустим разход в сектор „Животновъдство“?	Раздел 10.2 от УК. В допълнение следва да се има предвид, че доставянето на вода с цистерна не гарантира съответствие с чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти, а именно: „(1) Животновъдните обекти за отглеждане на селскостопански животни включват следните мерки за биосигурност: ... 3. снабдени са постоянно с вода за пиене от собствени и/или от обществени водоизточници...“.
95.	06/12/2025 - 21:14	Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение относно допустимостта на инвестиции за закупуване на прецизна земеделска техника (например прецизна пневматична сеялка / пръскачка / торачка) по следните интервенции: • II.G.1 – Инвестиции в земеделските стопанства • II.G.1.1 – Инвестиции, насочени към опазване на компонентите на околната среда В тази връзка моля да уточните: 1. По коя от двете процедури е допустимо закупуването на прецизна пневматична сеялка / пръскачка / торачка? 2. Какъв е основният критерий, по който се определя дали дадена техника следва да се подаде по II.G.1 или	1., 2. и 3. Моля да се запознаете с отговора на запитване № 92: „По интервенция II.G.1 са допустими за подпомагане инвестиции, свързани с производството на селскостопански продукти, а по интервенция II.G.1.1 допустимостта е ограничена до конкретни дейности и разходи, като за улеснение за дейност 2.2 е изготвено Приложение № 11 „Индикативен списък за дейност 2.2“. Това приложение е част от насоките за кандидатстване по интервенция II.G.1.1 и не е приложимо за интервенция II.G.1, но активите, описани в него, попадат в обхвата на допустимите разходи интервенция II.G.1.“ 4. Кандидатите сами определят интервенцията, по която да бъде подадено заявлението за подпомагане с посочените в

		П.Г.1.1? 3. Има ли специфични условия, които трябва да бъдат изпълнени, за да бъде техниката допустима по съответната интервенция? 4. Може ли кандидатът сам да избере под коя интервенция да кандидатства, или изборът се определя единствено от вида на инвестицията и някакви критерии които на мен не са ми достатъчно ясни?	запитването активи.
96.	07/12/2025 - 18:18	Уважаеми госпожи и господа, Моля за официално разяснение относно правилното кандидатстване по интервенции П.Г.1 и П.Г.1.1 и относно присъждането на точки за биологично производство по критериите за подбор. Към момента имам биологично сертифицирано пчелно стопанство (пчелни семейства с действащ сертификат). Планирам да закупя 20 дка земя, върху която да създам насаждения с малини. Земята не е биологична към момента, но поемам ангажимент тя да бъде включена към биологичното стопанство от 01.01.2026 г., т.е. ще бъде в период на преход. Инвестициите, които възнамерявам да заявя, са: • закупуване на трактор, който ще обслужва както пчелното стопанство, така и бъдещите малини; • изграждане на склад за съхранение на готова продукция – мед и малини. В тази връзка моля да уточните: 1. По коя интервенция следва да кандидатствам – П.Г.1 и П.Г.1.1 – при описаната комбинация от биологично стопанство (пчели) и бъдещо създаване на малини, които	1. По интервенция П.Г.1 са допустими и двете инвестиции от Вашето запитване, а създаването на трайно насаждение по биологичен начин е допустимо и по интервенция П.Г.1.1. Кандидатите сами определят интервенцията, по която да бъде подадено заявлението за подпомагане с посочените в

		ще влязат в биологично производство след 01.01.2026 г.? 2. Ще бъдат ли ми присъдени пълните 15 точки за биологично производство, след като: - към датата на кандидатстване имам биологично сертифицирани пчелни семейства, - но включвам в проекта и нова земя (малини), която към момента е небιοлогична, - и която ще бъде в преход, след като бъде включена в режима на биологично производство през 2026 г.? 3. Води ли включването на небιοлогична земя в проекта до намаляване на точките за биологично производство (например до 5 точки), или точките се присъждат на база наличния биологично сертифициран сектор (пчелни семейства) към датата на кандидатстване? Моля за ясно и конкретно становище дали при тази комбинация от дейности ще получа 15 точки за биологично производство или включването на земята, която ще бъде в преход, променя присъждането на точките.	запитването активи. 2. и 3. Както е посочено в минималното изискване за критерия, за да бъдат присъдени точки е необходимо инвестициите и дейностите в заявлението за подпомагане да са насочени към производство, съхранение и продажба на селскостопански култури и животни, които са обект на сключен действащ договор за контрол и сертификация по правилата на биологичното производство преди 01.01.2025 г. В тази връзка, описаният в запитването случай не съответства на изискванията за получаване на точки по критерия.
97.	08/12/2025 - 09:17	Уважаеми дами и господа, Във връзка с публикуваните условия за кандидатстване, моля за следните разяснения: 1. Относно критерия 1.2 (стр. 35 от Насоките) Текстът гласи: <i>„Допустимите инвестиционни разходи, които се използват едновременно и за дейности, свързани с производство, съхранение и продажба на други селскостопански продукти и храни, вкл. суровини за производството им, не се считат за разходи, насочени към производство на продукти, вписани по европейските</i>	1. Съгласно минималното изискване за критерия, за да бъдат присъдени точки, се вземат предвид <i>„инвестициите и дейностите в заявлението за подпомагане са насочени към производство, съхранение и продажба на селскостопански продукти и храни, вкл. суровини за производството им, за които кандидатът или преработвателят, на който кандидатът е доставчик на суровината за производство е вписан в съответния регистър на производители на продукти, вписани по</i>

	схеми за качество. “ Въпрос: Означава ли това, че ако инвестицията е насочена едновременно към производство на стандартни фирмени продукти, като например обикновено пастъоризирано краве мляко, сирене или агнешко месо и такива, вписани в европейските схеми за качество, няма да се присъждат точки по критерия? 2. Относно т. 19 от 9.1. Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане Текстът гласи: <i>„За всяко заявление за подпомагане с инвестиции в напояване на земеделски култури трябва да има разработен инженерен проект от инженер, вписан в регистъра на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване.“</i> Въпрос: Означава ли че документът е неприложим за	европейските схеми за качество: за всички или част от селскостопанските продукти и храни съгласно представения бизнес план. “. Описания от Вас случай, при който „инвестицията е насочена едновременно към производство на стандартни фирмени продукти, като например обикновено пастъоризирано краве мляко, сирене или агнешко месо и такива, вписани в европейските схеми за качество“ попада в хипотезата на т. 2.1 от Раздел 11.2 на УК, но следва да имате предвид, че производството на обикновено пастъоризирано краве мляко, сирене или агнешко месо не е първично селскостопанско производство, а преработка на селскостопански продукти, което не е допустимо по интервенцията. Следва да се има предвид, че критериите за оценка, тяхната тежест и методиката за прилагането им са разглеждани на заседание на Тематична работна група на 14.08.2025 г. и са приети на заседание на Комитета за наблюдение на СПРЗСР на 3-4 септември 2025 г. 2. За разходите по т. 1.1.7. от Раздел 10 от УК не е необходимо представянето на инженерен проект от инженер, вписан в регистъра на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване.
--	---	--

		Допустимите разходи от 1.1.7. (стр. 27: от Насоките): <i>Доставка и монтаж на оборудване/съоръжения за прилагане на технологии за пестене на вода, автоматизирани системи за поене, контейнери с преливници за дъждовна вода, инсталации за подобряване качеството на входящи и изходящи води (пречистване, филтриране и др.) и др. в животновъдството.</i> 3. В случай, че в проекта се предвижда нов сондаж, ако се подаде Уведомление в РИОСВ, счита ли се автоматично уведомена и БД? Т.е. изисква ли се индивидуално уведомление към БД или процедурата се изпълнява директно през РИОСВ?	3. Поставеният въпрос не е от компетенциите на УО, но следва да се обърне внимание на разпоредбата на чл. 4а от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.
98.	08/12/2025 - 10:22	По критерият за подбор, Заявление за подпомагане, представено от кандидат от 18 до 40 години включително имам следния въпрос: Ако дружеството кандидат е собственост на две физически лица, от които едното е под 40, а другото е над 40, кандидата ще получили точки по този критерий? Предварително благодаря!	По критерий 5.1 не е предвидено предимство за кандидати юридически лица, с изключение на изрично посочените случаи в т. 7 от Раздел 11.2 от УК.
99.	08/12/2025 - 13:16	Уважаеми г-жо/ г-не, Във връзка с обявления прием по интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ имам следния въпрос: С оглед на предоставената възможност в т. 9 от раздел „Критерии за допустимост на кандидатите“, а именно: „За кандидатите еднолични дружества с ограничена отговорност за изпълнение на изискванията по т. 1.2 и т. 1.3 се признават и обстоятелствата за физическото лице, което е едноличен собственик на капитала от учредяването му“.	По отношение на критерий 4.1, в т. 6.2 от Раздел 11.2 от УК е предвидено „за кандидати ЕТ или ЕООД, новоучредени и регистрирани след 31.12.2024 г., се използват данните от ОПР на лицето, за което са признати обстоятелствата за история като земеделски стопанин“. Що се отнася до критерий 5.1, в т. 7.1 от Раздел 11.2 от УК е предвидено „за кандидати ЕООД точки по критерия се присъждат, когато едноличен собственик на капитала на дружеството е физическо лице, което не е променяно след 01.01.2025 г. и отговаря на условията за получаване на

		В този смисъл при промяна на статуса на кандидат от ФЛ на еднолично дружество с ограничена отговорност (извършена след 01.01.2025 г.) ще се признават ли обстоятелствата за физическото лице и при извършване на предварителна оценка по „Критерии за подбор и предварителна оценка“ и по конкретно: по отношение на критерий „Финансовото състояние на кандидата обезпечава реализирането на инвестициите“ и критерий „Заявление за подпомагане, представено от кандидат от 18 до 40 години включително“.	предимство“.
100.	08/12/2025 - 14:32	Интервенция П.Г.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ – втори прием Здравейте, Моля за Вашите разяснения по настоящата интервенция, 2-ри прием, допустим кандидат ли е предприятие, което към момента на кандидатстване е "предприятие в затруднено положение“.	В условията за допустимост и за недопустимост на кандидатите няма предвидени забрани или ограничителни условия за предприятия в затруднено положение.
101.	08/12/2025 - 17:56	Въпрос по интервенция П.Г.1.1 „Инвестиции в земеделските стопанства насочени към опазване на компонентите на околната среда“ – първи прием Във връзка с раздел "9.2. Условия за недопустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане", т. 2.10 видове активи, които са одобрени за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Пчеларство“ (I.E.3 - Подновяване на пчелните кошери в Съюза, включително развъждане на пчели, I.E.5 - Инвестиции в материални и нематериални активи и I.E.4 - Рационализиране на подвижното пчеларство) - закупуване на пчелни кошери, материални и	Въпреки че в запитването е цитирана интервенция П.Г.1.1, УО счита, че предвид естеството на въпроса и относимостта му към интервенция П.Г.1, той следва да бъде разгледан. Във връзка с поставения въпрос правим уточнението, че цитираното условие се отнася само за видове активи, които са одобрени за подпомагане по секторните интервенции в сектор „Пчеларство“.

	нематериални активи за техническо оборудване, машини и съоръжения за добив и първична обработка на пчелни продукти, както и за обезпечаване на дейности, свързани с отглеждането, и здравето на пчелните семейства и за интегрирани системи за мониторинг и контрол на пчелните кошери и закупуване на специализирана техника и оборудване (включително дигитално такова) за подвижно пчеларство, бих желал да задам следните въпроси: Моля, да бъде разяснено следното Доколко отграничението, заложено в цитираната норма, (т.2.10 от раздел 9.2), засяга изначално възможността за заявяване на допустими по интервенциите в пчеларския сектор активи, или в нормата се засягат единствено "одобрени за подпомагане" във връзка с подадено и впоследствие одобрено заявление по прием по пчеларските интервенции на конкретен бенефициент. Доколко би било допустимо, например, кандидат, който не е заявявал участие по пчеларските интервенции, да заяви за финансиране "Вана за запечатване", "Восъкотопилка за подготовка на восък за изработване на восъчни основи", "Помпа за мед" или "Фургон (контейнер)", във връзка с основната си дейност?	
--	---	--